

fysioterapeuten

12

december 2012 / 94. årgang

Formandsvalg

Interview med de fem kandidater om deres visioner for faget og foreningen

SIDE 8-17

Repræsentanter i aktion

Efter repræsentantskabsmødet i november er foreningen ikke længere helt den samme.

SIDE 20-39

Nyt træningsudstyr til personer både med og uden handicap

INCLUSIVE LINE

Innovativt træningsudstyr, udviklet til personer både **med** og **uden handicap**. Med **INCLUSIVE LINE** gør Technogym det muligt for en stor gruppe mennesker at opnå de fysiske - og psykiske fordele, målrettet fysisk træning medfører. Såvel personer med kognitive -, sensoriske - eller fysiske handicap som personer uden handicaps kan med fordel benytte udstyret.

- **FORBEDRET SIKKERHED.** Alle indstillinger på styrketræningsudstyret udføres med én enkelt træk-/udløsningsmekanisme.
- **ET VIRKELIG INCLUSIVE PRODUKT.** Visuelt adskiller udstyret sig ikke fra almindeligt træningsudstyr, og intimiderer derfor ikke personer med handicap.
- **SVINGBART SÆDE.** På alle overkropsmaskinerne kan sædet let svinges til siden, så kørestolsbrugere let og effektivt kan positionere sig i den korrekte træningsposition.
- **FORBEDRET ERGONOMI.** Taktile tal kombineret med en ny smart vægtsplit, gør det også muligt for blinde og svagseende at benytte maskinerne.
- **INCLUSIVE LINE,** inkluderer både styrke- og konditionstræningsudstyr.

Godkendt af IFI som
handicapvenligt udstyr
www.inclusivefitness.org

www.technogym.com

eller kontakt en af Pedan's konsulenter på:

56 65 64 65

TECHNOGYM

The Wellness Company

Mød kandidaterne til formandsvalget

Brian Errebo-Jensen, Niels Honoré, Tina Lambrecht, Lene Christoffersen og Lisbeth Schrøder er alle kandidater til formandsposten i Danske Fysioterapeuter. Hvem er de, og hvad vil de? Hvilke visioner har de for faget, og hvad skal den forening, de vil stå i spidsen for, beskæftige sig med?

Interview: 8-17

Valgmøder: 48

19 **Kravene er udvekslet**

Forhandlingerne om en ny overenskomst på det offentlige område er for alvor i gang.

20-39 **Repræsentationsmøde**

Medlemsservice og rådgivning, beskæftigelsen, faglige selskaber, forskning, erhvervs politik og brugerbetaling var bare nogle af de emner, Danske Fysioterapeuters øverste myndighed, repræsentantskabet, beskæftigede sig med, da der var repræsentationsmøde i november.

40 **Min arbejdsplads**

Søren Drivsholm er fysioterapeut, 40 år og ansat på en retspsykiatrisk rehabiliteringsafdeling, hvor han blandt andet spiller fodbold med de indsatte.

42 **Frivillig fysioterapeut for illegale indvandrere**

Den hyppigst stillede diagnose på Røde Kors' Sundhedsklinik for illegale indvandrere er sygdomme i bevægeapparatet.

Det faglige

42 **Akupunktur i fysioterapi**

Der er efterhånden evidens for positiv effekt af akupunktur til behandling af en række muskuloskeletale smertetilstande.

45 **Gangbesvær som følge af artrose øger risiko for tidlig død**

Patienter med osteoartrose og gangbesvær bør behandles som personer med høj risiko for kardiovaskulær sygdom.

46 **Antispastisk medicin hæmmer motorisk indlæring**

Det faste:

Fysnyt 6

Foreningsnyt 18

Møder og kurser 49

Job 56

NY patenteret "FingerPrint" teknologi bringer os til næste niveau inden for kinesiøtapening.

Udviklet til at efterligne og stimulere huden

Det mest troværdige fremskridt inden for stimulation ved berøring

Tilføjet patenteret klassisk bølgeform

Tilføjet patenteret FP (FingerPrint) bølgeform

HVID

FORVENTES PÅ LAGER I
SLUTNINGEN AF
DECEMBER 2012

Sports Pharma er skandinavisk forhandler af den originale Kinesio® Tex Gold

www.sportspharma.dk

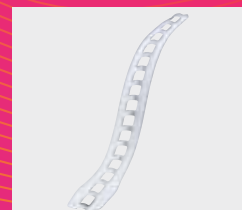
Niels Bohrs Vej 7
DK-7100 Vejle
Tlf. 75 84 05 33
Telefax 75 72 20 53

Spinomed® - aktiv mod osteoporose

Spinomed kan anvendes ved osteoporosebetingede sammenfald samt andre ryglidelser.

medi

- Stabiliserer og retter den beskadigede rygsøjle op
- Styrker muskulaturen
- Forbedrer mobiliteten og giver smertelindring
- Effekten er dokumenteret i flere kliniske tests og studier
- Optimalt supplement til medicinsk behandling

medi Danmark ApS
Vejlegårdsvej 59
2665 Vallensbæk Strand
Telefon 4655 7569
Fax 7025 5620
kundeservice@sw.dk

Realløn og faglig udvikling

Tina Lambrecht

Konstitueret
formand for Danske
Fysioterapeuter

■ *Vi står over for store udfordringer i sundhedsvæsenet, der kan sammenfattes i, at vi skal have mere sundhed for pengene.*

Det bliver ikke nogen let opgave. Så er det sagt klart og tydeligt. Men vi formåede for to år siden, under svære betingelser, at forhandle et overenskomstresultat på plads, som medlemmerne efterfølgende sagde ja til. Så jeg tror, at det også denne gang skal lykkes at få en fornuftig aftale om, hvilke løn- og arbejdsvilkår der skal gælde for fysioterapeuter, sygeplejersker, jordemødre og andre offentligt ansatte sundhedsgrupper.

Hovedopgaven bliver at sikre reallønnen så godt som muligt, og at der fortsat er tid og plads til faglig og professionel udvikling på arbejdspladsen. Det er kort fortalt de krav, som Sundhedskartellet møder frem med til arbejdsgiverne, når overenskomstforhandlingerne for alvor går i gang her i december.

Den økonomiske ramme bliver også denne gang meget stram. Derfor har vi valgt at sige, at alle skal have del i lønstigningerne, og at det gælder om at bevare den reguleringsordning, som er med til at sikre, at offentligt ansatte ikke halter yderligere efter lønudviklingen på det private arbejdsmarked.

Vi står over for store udfordringer i sundhedsvæsenet, der kan sammenfattes i, at vi skal have mere sundhed for pengene. Det er vi enige med politikerne og arbejdsgiverne om. Hvis vi skal skabe et mere effektivt sundhedsvæsen, skal vi have bedre mulighed for faglig og professionel udvikling og sikre et godt arbejdsmiljø. Det er efter min og Sundhedskartellet's vurdering forud-

sætningerne for bedre kvalitet og mere effektivitet i sundhedsvæsenet.

For to år siden fik vi i overenskomsten sat penge af til faglig udvikling og forskning, bl.a. til kliniske retningslinjer i kommunerne og til en udviklingspulje på sygehusområdet. Selv om der var tale om et forholdsvis beskedent beløb, er der allerede kommet mange gode resultater ud af satsningen. Derfor er det en god ide fremover at sætte penge af til disse initiativer, så arbejdet kan fortsætte.

Jeg skriver denne leder, før jeg kender de krav, som arbejdsgiverne møder frem med, og derfor er det svært for mig at kommentere dem. På et enkelt område har KL's forhandlere dog allerede løftet sløret: De ønsker at indskrænke medarbejdernes indflydelse i MED og begrænse brugen af tillidsrepræsentantsystemet, fordi det skulle være for dyrt. Det er svært at forstå.

For mig at se må opgaven være at inddrage alle de dygtige medarbejdere i størst muligt omfang, når de strategiske mål skal sættes og beslutninger træffes, og ikke at begrænse dem og søge tilbage til en ledelsesstil, som jeg troede hørte fortiden til. Det er i hvert fald ikke den rette medicin til at sikre mere sundhed for pengene.

Læs artiklen på side 19.

Danske Fysioterapeuter

Nørre Voldgade 90
1358 København K

Telefon 33 41 46 20
Mail: redaktionen@fysio.dk
www.fysio.dk

94. årgang.
ISSN 1601-1465

Redaktion:

Kommunikationschef Mikael Mølgaard, [ansv.red.\(mm@fysio.dk\)](mailto:ansv.red.(mm@fysio.dk))
Faglig redaktør Vibeke Pilmark (vp@fysio.dk)
Redaktionschef Anne Guldager (ag@fysio.dk)

annoncer:

Dansk Mediaforsyning • telefon 70224088 • www.dmfnet.dk • fysiojob@dmfnet.dk
Kontrolleret oplag 11.351 • Kontrolleret af FMK i perioden 1. juli 2010 - 30. juni 2011.

Layout og tryk: Datagraf • Forside: Henrik Frydkjær

Redaktionspanel: Kristian Thorborg, Martin B. Josefsen, Michelle Stahlhut, Birte Tamberg, Jakob Lorentzen, Bettina Ruben, Mette Aadahl, Lene Nyboe Jakobsen.

Giv et ben i julegave

Folkekirkens Nødhjælp opfordrer danskerne til at give mineofre i Myanmar en benprotese med tilhørende genoptræning i julegave. Find benet på

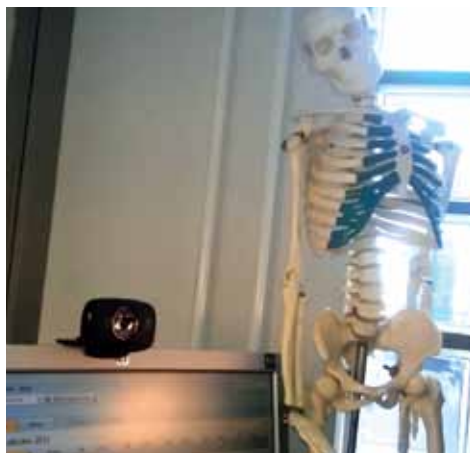
 <http://giv-en-ged.noedhjaelp.dk>

Virtuelt sundhedsrum forebygger sygefravær

Medarbejdere i Beskæftigelsesforvaltningen i Aarhus Kommune kan konsultere fysioterapeut Anders Rosgaard, hvis de har brug for gode råd om arbejdsstillinger, forebyggende træning og stresshåndtering. Konsultationen foregår i et virtuelt sundhedsrum, der består af pc, et webkamera og et enkelt program, der skal installeres på computeren.

 [Læs mere på fysio.dk/virtuelt-sundhedsrum](http://fysio.dk/virtuelt-sundhedsrum)

HVOR MEGET PLADS KRÆVER EN FORFLYTNING?

En ny vejledning fra Socialstyrelsen indeholder anbefalinger om, hvor meget plads der skal afsættes, når en overvægtig person skal forflyttes i soveværelse/sengestue og toilet/badeværelse. Alle forflytninger, der danner baggrund for anbefalingerne, blev afprøvet med to personer, der vejede henholdsvis 205 og 250 kg og var på forskelligt funktionsniveau.

 [Download vejledningen fra kortlink.dk/socialstyrelsen/brdv](http://kortlink.dk/socialstyrelsen/brdv)

75 procent

... af de europæiske arbejdspladser har ikke tænkt stress ind i arbejdsmiljøpolitikken og kun meget få gør noget aktivt for at forebygge stress og andre psykosociale lidelser. *Arbejds-miljø 11/2012.*

Nu skal patienter med KOL synges i kor

Osteoporose og KOL

Sang er godt for respirationen. Derfor har lunge- og infektionsmedicinsk afdeling på Hillerød hospital oprettet et kor til patienter med KOL.

Ugeskrift for Læger den 19. november 2012 bragte to artikler om udredning og behandling af osteoporose hos patienter med KOL og medicinsk behandling af osteoporose hos patienter med moderat til svært nedsat nyrefunktion.

Må smerte patienter træne hårdt?

Patienter med kroniske smerter er ofte i dårlig form, da smerterne sætter begrænsninger på den fysiske aktivitet. Fysioterapeuter er forsigtige med at presse dem i genoptræningen af frygt for at fremprovokere smerterne yderligere. Men er der en grund til at være forsigtig, spørger den norske fysioterapeut Anders Orpana i det norske Fysioterapeuten. På Skogli Helse- og Rehabiliteringssenter AS, hvor han er ansat, har fysioterapeuterne i flere år brugt Wingate test til at måle peak power output, anaerob træthedstærskel og den totale anaerobe kapacitet. Efter en indledende opvarmning skal patienterne på ergometercyklen gennemføre maksimale spurt på 30 sekunder. Patienterne får efter testen tilbudt tre ugers træning samt undervisning i smertemekanismer. Selvom patienterne presses maksimalt, når de træner på ergometercyklen, forværrer det ikke deres symptomer, men får en øget styrke og øget anaerob kapacitet. *Anders Orpana. Må smertepasienter kun træne forsigtigt?*

 kortlink.dk/fysioterapeuten/brxd

INTELLIGENT TRÆNINGSELASTIK

En gruppe fysioterapeuter, læger og ingeniører har udviklet en ny træningselastik, hvor der er påsat en stræksensor, som automatisk kan registrere, hvor meget elastikken bliver forlænget. En validering viser, at det er muligt med sensorerne i elastikken at finde ud af, om patienterne har trænet, hvilken øvelse patienterne har udført og med hvilken intensitet.

 Fysio.dk/traeningselastik

Mål ledbevægelighed med smartphone

Forskere har undersøgt pålideligheden af en vinkelmålerapplikation på smartphonen. Undersøgelsen viste, at applikationen er lige så brugbar som almindelige goniometere. Man kan downloade en gratis demo-version af Clinometer-level til iPhone og android-mobiltelefon i app-store.

RETNINGSLINJER FOR FYSIOTERAPI I HJERTEREHABILITERINGEN

De hollandske monofaglige kliniske retningslinjer for fysioterapi i hjerterehabilitering er oversat til engelsk og kan downloades fra

 fysio.dk/fafo/Kliniske-retningslinjer/

NYE SPECIALISTER

Specialistrådet i Danske Fysioterapeuter har godkendt to fysioterapeuter som specialister:

Gitte Bøgedahl som specialist i sundhedsfremme og forebyggelse
Rasmus Sylvest Mortensen som specialist i neurofysioterapi

Hvad er meningen med livet?

Fotograf Bo Nymann har i 1½ år fulgt otte handicappede eliteatleter, som trods deres handicap har fundet meningen med livet. Alle har de haft det mål at kvalificere sig til De Paralympiske Lege i London 2012. Bo Nymanns billeder bliver udstillet i Øksnehallen i København og Musikhuset i Aarhus i januar 2013.

 <http://8towards12.com/>

FOTO BO NYMANN

En svensk balance-skole

Den svenske fysioterapeut Anna Skaring og ergoterapeuten Sofia Biderholt ejer firmaet "Säker Senior AB", som tilbyder ældre samt private og offentlige virksomheder konsulenttydelser og kurser, der skal forebygge fald. *Fysioterapi 7 2012.*

Erfaringen skal prøves af

At være formand for Danske Fysioterapeuter kræver erfaring og specialiserede kompetencer, mener Brian Errebo-Jensen, der føler sig klar nu

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO: OLE JOERN, RED STAR

Da regionsformand Brian Errebo-Jensen som den første erklærede sin kandidatur til formandsposten i Danske Fysioterapeuter var det ikke resultatet af en pludselig indskydelse, men derimod den foreløbige kulmination på mange års arbejde med fagpolitik på både frivillig og lønnet basis, heraf knap fem år som Danske Fysioterapeuters regionsformand i Syddanmark.

"Jeg føler, at jeg har trænet og oparbejdet så meget erfaring, at jeg nu er klar til at prøve mig selv af som formand, men først og fremmest mener jeg selvfølgelig, at jeg kan tilføre foreningen noget", svarer han som forklaring på, hvorfor han nu ønsker at rykke mod øst fra residensen i Esbjerg og ind på formandskontoret i København.

"Vi lever i en fantastisk spændende tid, hvor der er meget på spil. Der er finanskrise, og ressourcerne er små. Foreningen skal bruge de brændende platforme til at komme med professionens svar på de udfordringer, samfundet står med. Hverdagsrehabilitering er et godt eksempel, men også hele forebyggelses- og sundhedsfremmeområdet, som er så forsømt".

IKKE ET DELTIDSJOB

At Brian Errebo-Jensen går efter formandsposten nu hænger dog ikke kun sammen med den tid, vi lever i, men også med hans eget familieliv, indrømmer han.

"Børnene er flyttet hjemmefra, og hunden er død, så nu kan jeg hellige mig det her, uden at familien går i stykker. At være formand er ikke et deltidsjob, og jeg synes, at man skylder at gøre sig klart, om man vil kunne honorere de høje forventninger og krav, der følger med".

En naturlig forventning er, mener Brian Errebo-Jensen, at en formand kan være det samlingspunkt, som fællesskabet har brug for.

"Uden medlemmerne er vi ingenting, og hvis vi ikke værner om de fælles værdier, risikerer vi, at foreningen brister. Organisationen skal hænge sammen hele vejen igennem på tværs af særinteresser. Vi er alle sammen Danske Fysioterapeuter. Jeg vil dialogen, fordi den er afgørende. Jeg vil gerne lytte, og jeg vil inddrage de mange stemmer", erklærer Brian Errebo-Jensen, der blandt andre har lederne og repræsentanter fra uddannelsesstederne på sin liste over de medlemmer, han mener, foreningen med fordel kunne inddrage mere.

VI HAR IKKE ALLE SVARENE

Brian Errebo-Jensen erklærer at ville stå på mål for værdier som rummelighed, anerkendelse og respekt, blandt andet forstået som respekten for dem, der ved, hvor skoen trykker.

"Vi skal passe på med at tro, at vi sidder med alle svarene inde i foreningen. Mange af de udfordringer, vi står over for, har de håndteret på arbejdspladserne længe, og når vi tror, at vi finder på noget nyt, har de allerede været i gang i lang tid. Det gælder for eksempel på erhvervsområdet, hvor vi taler om innovation og iværksætterier om, det er noget, vi selv har fundet på, men hvor flere professionshøjskoler for længst har sat det på skemaet. Og det gælder akutfunktioner på sygehusene, hvor man jo er godt i gang mange steder. Så vi skal få lederne og uddannelsesfolkene ind, give dem medbestemmelse og have dem med til at formulere mål og strategier".

Brian Errebo-Jensens opskrift på fremtidens Danske Fysioterapeuter er en forening, der er nærværende, synlig, vedkommende og let tilgængelig.

"Så længe vi holder fast i, at vi er en professionsforening og kan holde vores medlemmer i arbejde, er jeg fortrøstningfuld. Men vi må ikke hvile laurbærerne, og en nylig medlemsundersøgelse viser, at der er områder, hvor vi godt kan blive skarpere. Vi skal give endnu bedre rådgivning, og vi skal lave endnu flere arrangementer, hvor vi kan møde vores medlemmer".

Hvis Danske Fysioterapeuter skal være en attraktiv forening for alle grupper af fysioterapeuter, kan det være nødvendigt at tænke i dobbelte medlemskaber, mener han og har derfor også aftaler med andre foreninger som for eksempel AC og Lederne på sin liste over ting, der skal hakkes af i hans formandstid.

FAG PÅ EN ANDEN MÅDE

Efter fem år som en regionsformand i Danske Fysioterapeuter på fuld tid og før det som konsulent i Sundhedsstaben i Region Syddanmark er det ved at være længe siden, Brian Errebo-Jensen har set en patient, så det er nærliggende at spørge, om han ikke efterhånden er kommet meget langt væk fra faget?

"Jeg har været fysioterapeut i 25 år og har været både offentligt ansat og praktiserende. I mit valggrundlag som regionsformand indgik, at jeg ville komme meget rundt og besøge medlemmerne ude på arbejdspladserne, og det har jeg stået ved. I mange år forenede jeg mit arbejde som fysioterapeut med at være deltidspolitiker, men vil man være god til noget, skal man kaste sig helhjertet over

SE BRIAN ERREBO-JENSENS PRÆSENTATIONSVIDEO (FRA 17/12) OG LÆS HANS VALGOPLÆG PÅ FYSIO.DK/FORMANDSVALG

BRIAN ERREBO-JENSEN

er uddannet i Esbjerg 1987.

- Var sygehusansat fra 1987 til 1994
- Praktiserende fra 1995 til 2000
- Kredssekretær, Danske Fysioterapeuter 1990-2005
- Praksiskonsulent, Ribe Amt 2003-2006
- Konsulent, sundhedsstaben, Region Syddanmark 2007-2008 (orlov herfra)
- Valgt som regionsformand for Danske Fysioterapeuter i Region Syddanmark siden 2008

53 år. Bor i Esbjerg. Gift og har 3 børn.

Tillidshverv:

- Kredsbestyrelsesmedlem, Ribe Amtskreds 1988-2005.
- Medlem af hovedbestyrelsen 1995-2006 og igen siden 2008
- Næstformand 1997-2004
- Tidligere formand for studiebestyrelsen for fys- ergo- og jordemoderuddannelserne i Esbjerg
- Tidligere medlem af bestyrelsen for CVU-Vest
- Pt. bestyrelsen for Pensionskassen for sundhedsfaglige (PKA)
- Pt. regionsbestyrelsen, FTF Region Syddanmark
- Pt. uddannelsesudvalgene for UC Syd og UC Lillebælt

det. Så jeg tror kun, at det har gjort mig til en bedre politiker, at jeg de senere år har beskæftiget mig med politik på fuld tid. Folk spørger indimellem, om ikke jeg savner mit fag, men jeg beskæftiger mig jo stadig med mit fag – det er bare på en anden måde.

TURNUSSTILLINGER

Bliver Brian Errebo-Jensen valgt som formand, bliver indførelsen af turnusstillinger noget af det, der kommer til at stå højt på foreningens dagsorden. "Det er en gammel kanin, der er blevet trukket op af hatten med jævne mellemrum, men det bliver mere og mere relevant – særligt der, hvor der stilles krav om bestemte kompetencer. Det er nok for ambitiøst at forestille sig, at alle nyuddannede skal i turnus, men man kunne starte projekttagtigt", siger Brian Errebo-Jensen og nævner praksisområdet som et sted med oplagt behov for den kvalitetssikring, han mener et turnusforløb vil indebære.

"Også for eksempel psykiatrien kunne være relevant, fordi det er et af de områder, vi har svært ved at rekruttere til. Jeg sidder i uddannelsesudvalgene på UC-Syddanmark

og -Lillebælt, og gør også her meget ud af, at de ikke må give køb på praktikforløbene på vores små områder. At have studerende giver en forsyningssikkerhed og et fagligt miljø, der er helt nødvendigt, hvis kvaliteten skal være i orden", siger Brian Errebo-Jensen og får således sporet sig selv ind på endnu et emne, der vil fylde med ham som formand: *Flere job*.

"Vi taler meget om det private område i øjeblikket, og det skal vi gøre, men jeg tror ikke, at vores potentiale på det offentlige område er udtømt. Det gælder psykiatrien, det gælder hele forebyggelsesområdet, og det gælder de diagnostiske funktioner på akutområdet".

Også foreningens satsning på "mindre kniv, mere træning" rummer endnu uudnyttet potentiale, mener han. "Effekten skal dokumenteres endnu bedre, og vores viden skal bredes ud, for vi har et godt budskab. Jeg tror, at vi skal initiere småprojekter rundt omkring; man behøver ikke at tænke i store forkromede forskningsprojekter hele tiden. Forskning er vigtig, men vi skal hele tiden huske, at vi har mange fysioterapeuter i fronten, der har krav på nogle gode løn- og arbejdsforhold og et godt arbejdsmiljø".

Vi skal turde udvikle faget

Danske Fysioterapeuter skal gå fremtidens udfordringer i møde ved at skabe endnu mere faglig udvikling og stolthed – for eksempel ved at omfavne teknologien, mener Niels Honoré, kandidat til formandsposten

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER
ag@fysio.dk

FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Formandskandidat Niels Honoré ville egentlig helst have været fotograferet med en ultralydsscanner, for den er nemlig, mener han selv, et godt eksempel på, hvad der driver ham, og hvordan han opnår resultater.

”Da jeg for 12 år siden introducerede muskuloskeletal ultralydsscanning i Danmark, var der en udbredt skepsis blandt kollegerne, der ikke rigtig kunne forstå, hvad de skulle bruge det til, men i dag har ultralydsscanningen sat fokus på, at fysioterapeuter kan og skal diagnosticere, og det har givet fysioterapi faglig status”.

Det er arbejdet med ultralyd, der har gjort, at fysioterapeuterne sidder centralt i den diagnostiske funktion på f.eks. skulderområdet i Viborg, og på fod og ankelområdet i Aalborg, mener Niels Honoré, der anser det, han kalder 'faglige landvindinger', for afgørende for fysioterapiens fremtid.

”Når jeg bliver formand, skal sådanne kompetencer udbredes, så fysioterapeuter bliver fagligt styrket. Jeg tror på, at vi med ultralydsscanneren har et unikt koblen, der kan skaffe os endnu mere plads i fremtidens sundhedsvæsen. Og ultralyden er bare ét eksempel. Der findes også andre områder, hvor vi kan udvikle vores fag og vores faglighed gennem teknologien. Derfor vil jeg som formand arbejde for, at vi via private investorer og fonde kan sætte endnu mere fokus på faglighed og teknologi. Samtidig vil jeg arbejde for mere efteruddannelse og kompetenceudvikling i den offentlige sektor, for eksempel gennem en ny uddannelsesfond. På den måde

kan vi som fysioterapeuter kvalificere os til nye arbejdsområder og tage ejerskab af både teknologien og vores faglighed”.

FAGMAND OG FAGFORENINGSMAND

Sin faglighed udfolder Niels Honoré til daglig som kliniker i Roskilde, hvis borgere, han i al beskedenhed mener at have gjort sundere. Sideløbende har han spillet forskellige roller i Danske Fysioterapeuter, hvor han blandt andet har været med i udarbejdelsen af specialisterordningen, har været formand for MT-gruppen og siddet i repræsentantskabet i to perioder

Og netop blandingen af fagmand og fagforeningsmand er vigtig, mener han – fordi det tager udgangspunkt i den faglige stolthed.

”Jeg ønsker at blive formand, fordi jeg er dybt passioneret og ekstremt stolt over mit fag og vil arbejde for, at det får en større synlighed både i medierne og på Borgen. Vi skal som fysioterapeuter være mere synlige. Fysioterapi har gennemgået en rivende udvikling de sidste år med mere fokus på styrkelse af vores fagligheder gennem evidens og forskning, og den linje vil jeg fortsætte. Faglig udvikling er altafgørende for faget. Man skal stemme på mig, fordi jeg er en udadvendt, passioneret og ekstremt proaktiv fysioterapeut. Mine erfaringer fra arbejdet med sundhed i Roskilde skal løftes op på et langt højere niveau og udvides til hele faget og til resten af Danmark”.

Og det kan han gøre fra formandsstolen, mener Niels Honoré, men understreger, at han ikke kommer til at gro fast i den. ”Jeg nyder hver dag mødet med patienten, og jeg

vil være den formand, som fastholder min relation til faget. Jeg hopper gerne i et pænt jakkesæt, men jeg kommer også til at tage arbejdstøjet på og drage ud i landet og være for eksempel en uge i en kommune eller på et hospital.”

SKAL VÆRE FRÆKKERE

Står det til Niels Honoré, skal Danske Fysioterapeuter give sit besyv med også på områder, der ikke umiddelbart lugter af sundhedspolitik.

”Vi skal være klar for eksempel, når politikerne godkender et medieforlig med penge til endnu en børne-tv-kanal. Her skal vi være på banen og stille spørgsmålstegn ved, om det nu også er lykken med alt det tv, eller om man så ikke i det mindste kan stille krav om en vis portion programmer med fokus på fysisk aktivitet. Det er sagt mange gange før, men nu skal vi altså være mere synlige. Vi skal have endnu mere fokus på arbejdet omkring Borgen, være endnu mere debatskabende og også endnu frækkere, så vi kan komme ud over rampen og få politikerne til at forstå, at vi kan levere værdiskabende sundhed.”

Niels Honoré vender flere gange tilbage til den faglige stolthed, som han mener, er helt central for fysioterapeuter, og som foreningen skal bygge sit politiske arbejde på. Men faglig stolthed handler også om at turde sige fra, understreger han.

”Vi skal turde sige fra og sætte den faglige integritet i spil over for politikere og meningsdannere. Og vi skal gøre det sammen - sænke paraderne i forhold til hinanden og

SE
 NIELS HONORÉ'S
 PRÆSENTATIONSVIDEO
 (FRA 17/12) OG LÆS
 HANS VALGOPLÆG
 PÅ FYSIO.DK/
 FORMANDSVALG

NIELS HONORÉ

- 39 år
- Bor i hovedstaden med sin kone Line og deres døtre Anna på 9 år og Marie på 6 år
- Uddannet fra Fysioterapiskolen i København i 1999.
- Siden 2000 ejer af Fysiocenter Roskilde sammen med Niels Erichsen.
- Introducerede muskuloskeletal ultralydsscanning i Danmark og har været med til at etablere uddannelsen både her og i Sverige.
- Formand for Fagforum for Manuel Terapi 2003-2008
- Medlem af Danske Fysioterapeuters repræsentantskab 2004-2006
- Nuværende medlem af udvalg for Sundhedspolitik og Analyse under Danske Fysioterapeuter

 Læs mere på www.nielshonore.dk og via <http://www.facebook.com/pages/Niels-Honore-som-formand/>

med patienten i centrum være stolte over, at vi til sammen i kommunerne, på hospitalerne og i det private kan skabe super relevante patientforløb”.

FREMTIDENS FAGFORENING

Niels Honoré, kan godt svare på, hvorfor han er medlem af Danske Fysioterapeuter, men det er der alt for mange andre medlemmer, der ikke kan, mener han og udnævner derfor *6500-kro-ners-spørgsmålet* til en af foreningens vigtigste udfordringer.

”Svaret på, hvad man får for sine 6500 kroner om året som medlem af Danske Fysioterapeuter, skal være klart for alle, og man må aldrig være i tvivl om, at det kan betale sig. Hvis en kollega spørger i frokoststuen, skal man da kunne forklare, hvorfor man er medlem,” siger han og afslører ikke det mindste spor af usikkerhed, da han selv svarer på samme spørgsmål:

”Jeg er medlem, fordi kun når vi står sammen som lille fag i sundhedsvæsenet, kan vi forandre noget.”

En vigtig forudsætning for at få mere plads i fremtidens sundhedsvæsen er tale med én stemme, og det gør man ved at skabe fremtidens fagforening, der kan tiltrække og fastholde fysioterapeuter fra alle sektorer, mener Niels Honoré.

”Vi skal skabe en version 2.0 af vores forening. Vi skal konfigurere vores hardware, herunder et bundsolidt sekretariat, med nutidssvarende software, så vi kan honorere medlemmernes behov. Vi skal turde stille spørgsmålet, om vi gør det rigtige; skal der eksempelvis være adgang til rådgivning også efter klokken 16, og skal vi lukke os endnu mere inde bag login, eller skal vi dele ud af vores viden til patienter og andre faggrupper?”.

En anden vigtig rolle for foreningen er, mener Niels Honoré, at understøtte udviklingen af det fysioterapeutiske arbejdsmarked.

”Vi står i de kommende år over for et arbejdsmarked, der umiddelbart kunne ligne en udfordring, men som også rummer et kæmpe potentiale. Vi bliver mange flere fysioterapeuter, og det tvinger os til at sætte vores viden i spil på en helt anden måde, men det gør os også klar til et samfund med en befolkningssammensætning med mange flere ældre, der får brug for hjælp og færre hænder til at yde hjælpen. Vi sidder simpelthen med en af de vigtigste nøgler til løsningen på sundhedsvæsenets kommende udfordringer”. •

Jeg har respekt for dialogen

Samarbejdsevner og strategisk sans er vigtige egenskaber for en formand, mener formandskandidat Tina Lambrecht, der vil bruge evnerne til at skabe Danmarks bedste sundhedsorganisation

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

TINA LAMBRECHT

- 45 år
- Bor ved Limfjorden tæt ved Aalborg
- Har tre børn
- Uddannet fysioterapeut i 1995
- Har arbejdet ved Aalborg Sygehus samt hospice
- Har arbejdet inden for en række store hovedspecialeområder
- TR på Aalborg Sygehus
- Fagligt aktiv siden 1998
- Medlem af hovedbestyrelsen siden 2000
- Regionsformand i Nordjylland siden 2006
- Konstitueret formand for Danske Fysioterapeuter siden maj 2012
- Formand for forhandlingsudvalgene.

Tina Lambrecht har udarbejdet noget valgmateriale, der kan rekvireres ved henvendelse til tl@fysio.dk

”Jeg har lyst til det, og jeg trives med det”, erklærer Tina Lambrecht som det første svar på, hvorfor hun vil være formand for Danske Fysioterapeuter. Men tilføjer så, at det også er fordi, hun mener, at hun vil være god til det efter at have prøvet sig selv af i rollen som konstitueret formand i et halvt år.

”Jeg mener, at jeg har de rette faglige og personlige kompetencer, der kan bringe foreningen ind i fremtiden. Jeg har indsigt, jeg er fremsynet, beslutsom og handlekraftig, og jeg er målrettet mod at ville skabe en forening for *alle* medlemmer. Når man har medlemsinteresser, der peger i flere forskellige retninger, er det vigtigt med en skarp analytisk og strategisk sans, at man kan se muligheder på både kort og på lang sigt og navigere i en verden med mange dagsordener – ikke kun fra egne medlemmer, men også fra vores samarbejdspartnere. Jeg kan sætte retningen og føre os igennem den udfordring, det er at bevare fællesskabet trods forskellige interesser”, erklærer Tina Lambrecht.

”Desuden har jeg politisk tæft og kant, er god til at gebærde mig og være tydelig i den politiske verden. Jeg er god til at skabe mig netværk, tale med andre og skabe den store platform, vi skal stå på for at nå vores mål”.

JOB TIL ALLE

Og det er ambitiøse mål, Tina Lambrecht har stillet op for sig selv i formandsstolen: Job til alle, Danmarks bedste fagforening, og fysioterapeuter i front i alle sektorer.

”Retningen i forhold til flere jobs er den, vi allerede går i nu, hvor vi med vores nye erhvervs politik investerer kræfter i at få en større andel af det private sundhedsmarked. Vi skal lave indsats, der understøtter de fysioterapeuter, der starter nye virksomheder på det private marked, så vi udvider vores samlede andel af markedet og løfter kvaliteten. Og så skal vi understøtte vores position på det samlede arbejdsmarked, hvor vi har et godt ry som en veluddannet profession. Det skal vi gøre ved at sikre forskningsbaseret grund- og videreuddannelse”, uddyber hun.

Strategisk skal fysioterapeutisk efter- og videreuddannelse modsvarer de aktuelle behov på arbejdsmarkedet, mener Tina Lambrecht og peger på, at der er i øjeblikket er særligt fokus på psykiatrien, på kronikerområdet og på diagnostiske funktioner.

”Det fokus skal vi forstå at udnytte. Vi skal inden for hovedspecialerne op på et efter- og videreuddannelsesniveau, der er internationalt anerkendt, så vi kan sige, at vi i alle sektorer kan løfte opgaverne bedst muligt og også bedre end andre. På den måde kan vi give os selv den bedste platform at stå på som en markant profession og en markant faggruppe. Vi har en rigtig god position i sundhedsvæsenet, og den skal vi øge yderligere og bruge aktivt til at skabe os nye job”.

DANMARKS BEDSTE SUNDHEDSORGANISATION

Målsætningen om Danmarks bedste sundhedsorganisation skal resultere i en organisationsprocent på 95 og kunne aflæses i en høj medlemstilfredshed, mener Tina Lambrecht.

”De 95 procent skal vi nå ved at være åbne og yde den service, bistand og rådgivning, som medlemmerne har brug for. Og ved at vise dem, at vi er handlekraftige, at vi har adgang til den politiske verden, og at vi giver os selv indflydelse. Vores største udfordring som forening bliver, om det vil lykkes at skabe job til alle de nye fysioterapeuter, der kommer ud, men en anden stor udfordring er, at det ikke længere anses som en selvfølge at være medlem af en fagforening”.

Og hvis medlemskab skal være en selvfølge, skal det være attraktivt, slår hun fast.

”På den måde er det ikke spor anderledes, end når man vælger fitnesscenter. Man vælger det, der bedst kan imødekomme ens behov. Men vi skal også vise, at vi kan være med til at understøtte den faglige udvikling og så skal vi være tydelige omkring en meget vigtig pointe: Jo større, vi er, jo mere synlige er vi, og jo mere kan vi opnå. Vi er stærkest, når vi står sammen, for tilsammen kan vi få mest slagkraft udadtil”.

FØLING MED FAGET

Tina Lambrecht har været regionsformand siden 2006, og det er dermed længe siden, hun har tjent sin løn på en fysioterapeutisk arbejdsplads, men regionsformandsposten har ikke været et elfenbenstårn, understreger hun.

”Hvis man skal være formand, er det ikke et afgørende vilkår, at man lige har haft fingrene i faget. For mig er det vigtigste, at man besidder de kompetencer, der skal til

for at være en god formand, og det mener jeg, at jeg gør. Det afgørende er, at man evner at inddrage alle medlemmer i foreningens arbejde. Men det er naturligvis væsentligt, at man har føling med faget og ved, hvad der rører sig på arbejdspladserne. I mine år som regionsformand har jeg hele tiden haft en god kontakt til medlemmerne og en god dialog med lederne og med de tillidsvalgte, og jeg har været synlig til alle foreningens arrangementer. Det har betydet, at jeg hele tiden har haft en stor berøringsflade til fysioterapeuter fra alle sektorer og dermed indblik i, hvad der optager dem, og det vil jeg blive ved med at have”, siger Tina Lambrecht og lover samtidig at slå ørerne ud og dørene op og i højere grad inddrage medlemmerne i foreningens arbejde.

”Som formand skal man være i stand til at samarbejde og have respekt for dialogen, bygget på ligeværdighed og anerkendelse. Vi skal i højere grad inddrage medlemmernes viden og anerkende deres vidensniveau. Jeg har altid brugt mit bagland aktivt, og jeg ved, at det er på den måde, man når de bedste resultater. Vi skal lytte og anerkende den viden, medlemmerne sidder med, uanset om de er basisterapeuter eller professorer”, siger Tina Lambrecht og fortsætter:

”På repræsentantskabsmødet blev der fremsat et tydeligt ønske om en større åbenhed fra foreningen og ud i medlemskredsen, og det skal vi selvfølgelig tage alvorligt, men ikke som åbenhed for åbenhedens skyld. Vi skal åbne for dialogen, fordi vi ved, at vores tillidsvalgte, vores ledere, de faglige selskaber, fraktionerne m.fl. tilsammen dækker et enormt spekter af viden inden for fysioterapi, og den viden skal vi bruge i opnåelsen af vores fælles mål. Hvis man engagerer sig i andre, engagerer dem og giver dem ansvar, så tager de også del i vores fælles ansvar”.

Medlemmerne skal have mere, end de forventer

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

Egentlig ville Lene Christoffersen have helliget sig det regionale arbejde, men fristelsen til at prøve kræfter med formandsposten, blev alligevel for stor

”Lyttende” er et af de ord, Lene Christoffersen bruger, når hun beskriver sig selv.

Hun vil gerne høre, hvad andre har at sige, før hun danner sig sin egen mening, og derfor har hun heller ikke en stor forkromet programmerklæring her ved indgangen til den valgkamp om formandsposten, som hun har valgt at deltage i som kandidat.

Og dog, for hun tør godt give et bud på nogle visioner, hun tror, hun deler med en bred medlemsskare:

”Danske Fysioterapeuter skal være en moderne, medlemsinddragende fagforening, der leverer kompetent og professionel rådgivning og har klare servicemål. Et sted hvor medlemmerne oplever, at de får mere, end de forventer. Det er dét, de skal bære videre, når de taler om foreningen”, mener Lene Christoffersen.

En anden vision, hun tror, at hun og medlemmerne er fælles om, er visionen om flere job.

”Vi skal slå døren ind til nye arbejdsområder og fastholde og udvikle dem, vi har. På sygehusområdet har læger og sygeplejersker fået lov at sætte sig for meget på sammedagskirurgien, men der er også en relevant plads til os. Og så tror jeg, at vi kan blive enige om, at det er vigtigt for os at få dokumenteret effekten af vores ydelser endnu bedre. I forhold til *’mere træning, mindre kniv’* er vi nået rigtig langt på knæ- og rygområdet, men vi mangler stadig klar evidens på skulderområdet. Næste bølge, tror jeg, bliver *’mere træning, mindre medicin’*. Der har vi også meget dokumentation, og mulighederne er uendelige - blandt

andet inden for psykiatrien! Der arbejdede jeg som ung fysioterapeut, og jeg ved at træning gør en forskel. Der er *alt* for få fysioterapeuter i psykiatrien”, erklærer hun.

VI SKAL KUNNE FORKLARE FORSKELLEN

Også forebyggelses- og sundhedsfremmeområdet står på Lene Christoffersens liste over områder, hvor fysioterapeuter burde fylde mere, men de idrætsuddannede er rendt med for meget af opmærksomheden, mener hun.

”Vi skal blive bedre til at være klare på, hvorfor det i de enkelte tilfælde er det rigtige, at det er en fysioterapeut, der skal have jobbet. Det skal ikke være sådan, at kommunerne tænker *’en fysioterapeut vil være godt, men en akademiker må da være endnu bedre’*. Vi skal kunne forklare, hvorfor det er os, der vil gøre den positive forskel”, siger hun og nævner også hele kronikerområdet som et potentiale for mange nye arbejdspladser til fysioterapeuter.

”Der er 1,8 millioner kronikere i Danmark. Der er masser af arbejde. Både i det etablerede sundhedsvæsen og i hele det nye marked”.

Med *’det nye marked’*, mener Lene Christoffersen den private del af sundhedsmarkedet. Det er dér, foreningens mest innovative medlemmer, tjener deres løn, mener hun, men frygter samtidig, at det er dem, der har sværest ved at se sig selv i foreningen.

”Vi har været alt for langsomme til at knytte vores mange frie fugle uden overenskomst tættere til foreningen. Det nytter ikke bare at opfordre dem til at danne en fraktion

– der skal meget mere til. Vi skal helt ud dér, hvor de er, og helt tæt på den enkelte. De har så mange gode ideer, og vi kan hjælpe dem med at få dem ført ud i livet, men det kræver, at vi kommer ud til dem og siger *’Fortæl os, hvad det er I laver!’*”

JEG SKAL SIGE, AT JEG VED DET VIRKER

Lene Christoffersen har de senere år været formand for Forskningsfondens bestyrelse og har her set, hvordan ansøgningerne til fonden langt overstiger det beløb, der er til rådighed til uddeling.

”Vi er nødt til at prioritere flere midler til forskning og fortsat satse benhårdt på dokumentationen. Dette er i alle fysioterapeuters interesse og jeg er sikker på at medlemmerne gerne vil indgå en kontrakt om at være med til, at det skal lykkes. Det er jo det, jeg som formand skal gå i byen med. Jeg skal ikke sige, at jeg tror, at fysioterapi er en effektiv behandling – jeg skal sige, at jeg *ved* det. Derfor vil jeg arbejde for, at vi skaffer flere penge til forskning og dokumentation. Nogle af pengene skal vi finde i foreningens budget, men vi skal også arbejde for, at vi får flere penge udefra”.

KONTINGENTET MÅ IKKE BLIVE HØJERE

Den forening, Lene Christoffersen gerne vil være formand for, skal kunne tiltrække og fastholde medlemmer fra alle grene af faget og alle sektorer. Det kræver differentierede ydelser på foreningens hylder, mener hun, men det kræver også et konkurrencedygtigt kontingent.

SE LENE
CHRISTOFFERSENS
PRÆSENTATIONSVIDEO
(FRA 17/12) OG LÆS
HENDES VALGOPLÆG
PÅ [FYSIO.DK/
FORMANDSVALG](http://FYSIO.DK/FORMANDSVALG)

LENE CHRISTOFFERSEN

- Uddannet i Holstebro 1986.
- Ringkøbing Sygehus februar 86 - september 86
- Viborg Øst (Psykiatrisk Sygehus) 1986 - 1988
- 1986 - 1992 Viborg klinik for Fysioterapi (fra 1988 på fuld tid)
- 1992 indehaver af Storvorde Fysioterapi.
- 1988 - 1992 medlem af kredsbestyrelsen i Aarhus amt
- 1992- 2006 medlem af kredsbestyrelsen i Nordjyllands Amt, heraf flere år som kredsformand
- 2003-2006 kredssekretær for danske fysioterapeuter i Nordjylland
- 2006 konstitueret regionsformand
- 2006 - medlem af regionsbestyrelsen i Region Nordjylland.
- 2000 - 2012 medlem af Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse

”Jeg taler ikke for, at vi skal sætte kontingentet ned, men det må ikke blive højere, end det er nu. Og hvis folk skal betale den pris, skal vi være rigtig skarpe på ydelserne. Og vi skal italesætte, at det her er et godt sted – en moderne fagforening, der udvikler sig med medlemmerne og har en plan for, hvordan vi tackler forandringer”.

En af de varer, der skal være tydeligere på foreningens hylder er karriereplanlægning, foreslår hun.

”Det er vigtigt for mange unge fysioterapeuter at få sparring på, om de for eksempel skal starte i bredden eller begynde at specialisere sig med det samme. Det skal være en del af det at være medlem af Danske Fysioterapeuter, at man kan få råd om den slags. Jeg tror også, at vi skal til at være mere interkulturelle. Mange vil gerne rejse med deres fag, og vi skal som forening vise en vej til det, fordi det vil kunne bibringe ikke bare det enkelte medlem, men også hele faget meget, at vi ser, hvordan fysioterapi udmøntes andre steder”.

DET ER NU, MULIGHEDEN ER DER

Efter at have siddet i Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse siden 2000 stillede Lene Christoffersen ikke op til genvalg på repræsentantskabsmødet i november, og planen var, at hun i stedet ville hellige sig det regionale arbejde i Nordjylland, hvor hun har sit liv og sin klinik, Storvorde Fysioterapi.

”Men det er jo nu, muligheden er der”, siger hun som forklaring på, hvorfor den plan for en tid er blevet skrinlagt til fordel for en drøm om at komme til at stå helt i front.

”Jeg har en vision om en moderne fagforening, som man gerne vil være en del af, og jeg vil gerne være formand, fordi det vil give mig maksimal indflydelse på opfyldelsen af denne vision. Man skal stemme på mig, fordi jeg kan være en samlende figur. Jeg er god til at skabe relationer og god til at snakke med medlemmer, ligegyldigt hvor de kommer fra. Jeg er vant til kontakten med politikere og embedsmænd både fra udvalgsarbejde i Danske Fysioterapeuter og lokalt, når klinikken har haft budt ind på opgaver”.

Lysten til det politiske arbejde har hun med hjemmefra, idet hendes far var formand for Købmandsforeningen og medlem af Aalborg Byråd. Men også modet til at stille sig frem i forreste linje kan have rødder tilbage til barndommen, gætter hun. ”Jeg var nummer fem af fem søskende, så jeg er vant til at skulle skabe mig pladsen”. ●

Det skal være mindre bureaukratisk at være fysioterapeut

Nye jobs, faglige visioner og nytænkning. Sådan lyder den meget korte version af Lisbeth Schrøders programerklæring forud for valgkampen om formandsposten

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO ENOK HOLSEGAARD

LISBETH SCHRØDER

- Uddannet 1990 i Næstved.
- 1990 klinik deltid/Slagelse Sygehus deltid
- 1993 afdelingsfysioterapeut for medicinsk og neurologisk afdeling
- 2000 vicefunktionschef i Funktionsbærende Enhed for Intern Medicin, Slagelse Sygehus.
- 2005 viceklinikchef i en klinikledelse for fysio- og ergoterapi på Holbæk, Slagelse og Kalundborg sygehuse.
- 2008-2012 ledende overfysioterapeut i Afdeling for Reumatologi og rehabilitering på Nykøbing F, Næstved, Vordingborg, Slagelse og Ringsted sygehuse

Tillidsposter:

- 1990-1995 medlem af kredsbestyrelse
- 1990-1993 samarbejdsudvalg for praktiserende fysioterapeuter
- 2008-2012 medlem af uddannelsesudvalg for fysioterapiuddannelsen USCJ
- 2008-2012 medlem af Forskningsrådet for Sygehus Syd.
- 2008-2012 medlem af Sygehus Syd kvalitetsråd

Videreuddannelse:

- Diplomuddannelse i ledelse, Handelshøjskolen.
- Mentor for nye ledere
- 1-årig certificeret coach uddannelse

SE LISBETH SCHRØDERS PRÆSENTATIONSVIDEO (FRA 17/12) OG LÆS HENDES VALGOPLÆG PÅ FYSIO.DK/FORMANDSVALG

Lisbeth Schrøder tager imod på 15. sal på Næstved Sygehus i et mødelokale, der netop har huset MED-udvalget. At skulle formidle sine visioner om, hvad hun vil med formandsposten i Danske Fysioterapeuter virker umiddelbart som et spring efter at have arbejdet sig igennem MED-udvalgets noget mere konkrete dagsorden, men springet er egentlig ikke så stort, mener hun.

”På sådanne møder, med mange forskellige drøftelser, holdninger og interesser, oplever jeg, hvordan åbenhed, samarbejde og inddragelse giver nytænkning. Fysioterapeuter skal skabe udvikling og tænke nyt i fællesskab med andre fag, og det vil jeg gerne være med til at styrke som formand for Danske Fysioterapeuter”.

SAMARBEJDE OG INDDRAGELSE

Lisbeth Schrøder er som overfysioterapeut på Næstved, Slagelse og Nykøbing Falster Sygehuse ikke ukendt med pladsen for bordenden, og den indtager man kun med autoritet, hvis man evner at samarbejde, mener hun og nævner samarbejdet med patienten og borgeren, som noget af det der skal mere fokus på.

”Der er stigende forventninger til kvaliteten af vores ydelser, men der kommer ikke flere ressourcer, og derfor skal vi finde nye arbejdsgange og behandlingsformer. Vi skal styrke udvikling af vores kernekompetencer, men vi er også nødt til at tale med borgerne om deres forventninger til det, vi leverer”.

Op på samme måde skal foreningen tale med medlemmerne om deres forventninger og ikke mindst ideer, tilføjer Lisbeth Schrøder. ”Samarbejde tager tid, men de hurtige løsninger viser sig ofte i sidste ende at blive langsomme løsninger. Hvis ikke du får drøftelsen og dialogen, kan du gå glip af en masse gode løsninger. Vi taler meget om borgerdrevet innovation, men medlemsdrevet innovation er lige så relevant”.

Selv har Lisbeth Schrøder særligt det seneste år følt sig inddraget i foreningens arbejde og har sat pris på at være blevet indkaldt til strategimøder mellem lederne og foreningen.

”Det skal vi have mere af. Jeg tror på, at det er den vej, vi skal gå. Vi skal have medlemmerne ind og høre deres tanker. Den åbenhed skal styrkes endnu mere, og vi skal ud og fortælle de gode historier om åbenhed,

inddragelse og samarbejde, så foreningen bliver nærværende for det enkelte medlem”.

NATIONAL KLINISK DATABASE

En af Lisbeth Schrøders faglige visioner er udviklingen af en national klinisk database for fysioterapi på tværs af sektorer.

”Der er en masse projekter i gang for at dokumentere effekt af vores ydelser i henholdsvis praksissektoren, kommunerne og på sygehuse. Hvis vi fik samlet vores data i én database på tværs, ville det være et unikt værktøj og samlingspunkt for vores viden og ikke mindst værdifuldt for den fremtidige forskning. Tilsammen behandler vi utroligt mange patienter og borgere, men vi har ikke været gode nok til at samle og videndele vores data. I takt med, at vi skaber evidensgrundlag, vil vi kunne skabe nye jobs for fysioterapeuter, hvilket bliver altafgørende i en tid, hvor der kommer flere og flere færdiguddannede fysioterapeuter samtidig med, at den offentlige økonomi er presset”.

Det private marked er et oplagt sted at satse, men det er ikke det eneste sted, mener Lisbeth Schrøder.

”Opgaveglidning vil kunne give nye pladser til os i det offentlige, men det kræver, at vi tør. Vi skal turde prøve ting af med risiko for, at det ikke altid er det rigtige. I vores afdeling sendte vi erfarne fysioterapeuter ud i Skadestuen, som pionerer, hvor de fik til opgave i et skadesteam med læger og sygeplejersker at afprøve nye arbejdsgange. Resultatet har været en succes for patienten. Simpelthen fordi kvaliteten af behandlingen er øget ved, at fysioterapeuterne er blevet en del af skadesteamet. Det betød i sidste ende både jobskabelse og øget kvalitet”.

HVERDAGEN SKAL HÆNGE SAMMEN

At være pioner er ikke nødvendigvis det samme som at opfinde den dybe tallerken selv, og Lisbeth Schrøder roser foreningen for at have hentet inspiration til sit politiske arbejde udefra.

”Vi skal være gode til at kigge udad – også ud over landegrænserne - for at blive klogere. At foreningen har ladet sig inspirere af USA til den politiske bølge, hvor vores regionsformænd og -bestyrelsesmedlemmer kommer ud og møder politikerne og inviterer dem ud på de fysioterapeutiske arbejdspladser, synes

jeg er rigtig godt. Vi skal være ambitiøse på vores medlemmers vegne”.

Med til at være ambitiøs hører at arbejde seriøst med innovation, forskning og evidens, understreger Lisbeth Schrøder, men minder samtidig om, at hvis man ikke trives på sin arbejdsplads, kan man ikke levere kvalitet.

”Det bliver vigtigt at balancere udviklings tiltag og trivsel. Vi skal tage vare på vores egen sundhed. Hvordan skal vi ellers levere sundhed til andre”, spørger hun og bringer ordet ’afbureaukratisering’ på banen.

”Dokumentationsdelen fylder efterhånden så meget, at det er blevet administrativt tungt at være fysioterapeut. Vi skal dokumentere tilstrækkeligt, men vi skal også finde nye smarte metoder og arbejdsgange. Hvis vi kan gøre det mindre bureaukratisk at være fysioterapeut, kan vi få mere tid til udvikling og ikke mindst til patienten og borgeren”.

SAMSPILLET MELLEML POLITIK OG FAG

Lisbeth Schrøder ved godt, at hun ikke er den af de fem formandskandidater, der har haft flest tillidsposter i Danske Fysioterapeuter, men at arbejde politisk har hun gjort i mange år, understreger hun.

”Det er en politisk dagsorden, der styrer i regionerne, og det er i samspillet mellem den politiske dagsorden og den faglige kvalitet, at jeg har min force. Jeg er vant til at skulle navigere efter, hvad der er strategisk vigtigt nu og her, og jeg er vant til at tænke i, hvordan man sætter fysioterapi på dagsordenen over for sygehusledelsen og politikerne. Men selvfølgelig kender jeg ikke alle hjørner af foreningen, og jeg vil have tid til at sætte mig ind i arbejdet. Jeg har ikke siddet i hovedbestyrelsen i 10 år, men kommer fra ’den virkelige verden’. Det kan vise sig at være en fordel, fordi jeg kan være med til at nytænke og stille skarpt på fremtidens forening og den faglige udvikling. Mit mål bliver at sætte fokus på faglige visioner og nytænkning i foreningen samt skabe de gode løsninger og resultater – gennem åbenhed, samarbejde og inddragelse”. ●

FØLG VALGKAMPEN!

Fysio.dk: Du kan finde mere om de fem kandidater til formandsposten på fysio.dk/formandsvalg

Her kan du læse kandidaternes valgoplæg, og her blogger de fra valgkampen. Fra den 17. december præsenterer de også hver deres lille kampagnevideo.

Valgmøder: Mød kandidaterne live på møder i de fem regioner i januar - læs mere i annoncen på side 48.

Valget: Gennemføres som urafstemning blandt alle foreningens stemmeberettigede medlemmer i perioden 21. januar til 4. februar. Hvis ingen kandidat får mere end halvdelen af stemmerne, skal de to topscorere ud i yderligere en valgrunde.

Afskedsreception

Der er mulighed for at sige farvel til Danske Fysioterapeuters formand gennem 12 år, Johnny Kuhr, ved en reception i sekretariatet på Nørre Voldgade i København, fredag den 25. januar kl. 15-17.

Regionsformand forlader posten

Medlemmerne i Region Midtjylland skal have ny formand, idet regionsformand gennem syv år, Tina Frank, den 15. januar 2013 starter som funktionsleder i Rehabiliteringsenheden i Silkeborg Kommune. Tina Frank bliver leder for 25 fysio- og ergoterapeuter, som står for genoptræningen af de borgere i kommunen, som er udskrevet fra et sygehus med en genoptræningsplan.

Der bliver mulighed for at tage afsked med Tina Frank ved en reception tirsdag den 8. januar kl.15-16.45 (umiddelbart inden formandsvalg-møde) i Silkeborg Medborgerhus, sal C, Bindsevs Plads 5. Af hensyn til traktement må man gerne tilmelde sig receptionen via mail til kontormidt@fysio.dk senest den 28. december.

VALG AF NY REGIONS- FORMAND

Da Tina Frank træder tilbage som regionsformand i Region Midtjylland, skal der afholdes valg. En ny regionsformand skal, hvis der er mere end én kandidat, vælges ved urafstemning blandt regionens medlemmer. Frist for indsendelse af kandidatur, bilagt 25 stillere, er den **1. februar 2013**.

Kravene er udvekslet

Sundhedskartellet ønsker at sikre reallønnen og skaffe bedre plads til faglig og professionel udvikling på arbejdspladsen. Kravene er blevet udvekslet med arbejdsgiverne, så nu er overenskomstforhandlingerne for alvor gået i gang

Der skal være generelle lønstigninger til alle fysioterapeuter, sygeplejersker, ergoterapeuter og øvrige sundhedsgrupper, og så skal reguleringsordningen bevares.

Det var beskeden fra Sundhedskartellet til Danske Regioner og KL, da der i begyndelsen af december blev udvekslet krav forud for overenskomstforhandlingerne på det offentlige område.

Målet er i størst muligt omfang at sikre reallønnen, selv om det ikke bliver en nem opgave i den nuværende situation, hvor der ikke er mange penge at forhandle om. "Derfor er det også helt naturligt, at alle skal have del i lønstigningerne," siger konstitueret formand for Danske Fysioterapeuter, Tina Lambrecht.

Hun tilføjer, at reguleringsordningen ligeledes er et vigtigt redskab til at sikre, at de offentligt ansatte sundhedsgrupper ikke kommer til at halte yderligere efter private ansattes lønudvikling – særligt i en tid, hvor pengene er små.

KANDIDATERNE SKAL MED

Sundhedskartellet stiller også krav om, at kandidatuddannede fysioterapeuter, sygeplejersker m.fl. fremover skal kunne se sig selv i overenskomsten. Der bør være en klar sammenhæng med de sundhedsfaglige kompetencer, som kandidaterne har erhvervet via deres uddannelse, og så de løn- og arbejdsvilkår, de arbejder under. Og den sammenhæng finder de bedst i Sundhedskartellet's overenskomst.

"Vi vil derfor arbejde benhårdt på at sikre kandidaternes plads i overenskomsten," lyder meldingen fra Tina Lambrecht.

Og så ønsker Sundhedskartellet, at der bliver bedre plads til faglig og professionel udvikling på arbejdspladsen. "Vi skal sikre, at den nye faglige viden, bliver implementeret og taget i brug i hverdagen," siger Tina Lambrecht.

Sundhedskartellet ser også gerne, at arbejdet med kliniske retningslinjer i kom-munerne, og de regionale udviklingspuljer,

som blev aftalt ved overenskomstforhandlingerne for to år siden, fortsætter fremover. Den regionale pulje har medvirket til, at der på sygehusene er blevet sat mange faglige udviklingsprojekter i gang, hvor fysioterapeuter har en central rolle.

FORHANDLINGERNE ER I GANG

Kravene blev udvekslet den 7. december, efter Fysioterapeutens deadline. Derfor er arbejdsgivernes krav ikke med i denne artikel. Men man kan holde sig opdateret på fysio.dk, hvor der løbende bliver rapporteret fra overenskomstforhandlingerne.

Forhandlingerne er nu for alvor gået i gang, og efter planen skal de resultere i en aftale i slutningen af februar. Aftalen sendes derefter til afstemning hos Sundhedskartellet's medlemmer. Hvis der bliver sagt ja, træder den ny overenskomst i kraft den 1. april 2013. ●

Læs også Tina Lambrechts leder på side 3.

Sundhedskartellet's formand, Grete Christensen, fortæller i en video om de krav, som Sundhedskartellet vil præsentere for arbejdsgiverne, og hvad det er for udfordringer som hun og resten af forhandlingsudvalget står overfor.

SE VIDEOEN:
fysio.dk/ok13/

AF KOMMUNIKATIONSCHEF
MIKAEL MØLGAARD

mm@fysio.dk

ILLUSTRATION GITTE SKOV

Fysio.dk

Fokus på medlemsservice og rådgivning

Faglig udvikling og et solidt aftryk på den sundhedspolitiske debat er ikke nok. Konstitueret formand Tina Lambrecht lagde i sin beretning på repræsentantskabsmødet op til, at foreningen skal have øget fokus på kerneydelsen: Rådgivning og service til medlemmerne

De 56 personer i Danske Fysioterapeuters repræsentantskab mødtes to dage i november for at tegne de store linjer for foreningens arbejde i de kommende år, men først benyttede konstitueret formand Tina Lambrecht lejligheden til at gøre status:

Foreningen har med Johnny Kuhr i spidsen nået en lang række imponerende resultater, sagde Tina Lambrecht og opremste blandt andet kandidatuddannelse i fysioterapi, et øget fokus på genoptræning i kommunerne, en plads til Danske Fysioterapeuter i det nationale råd for kliniske retningslinjer og det, hun karakteriserede som "landeplagen" hverdagsrehabilitering.

"Resultaterne er mange. Rigtig mange," konstaterede Tina Lambrecht og slog fast, at den strategiske satsning på fag har været

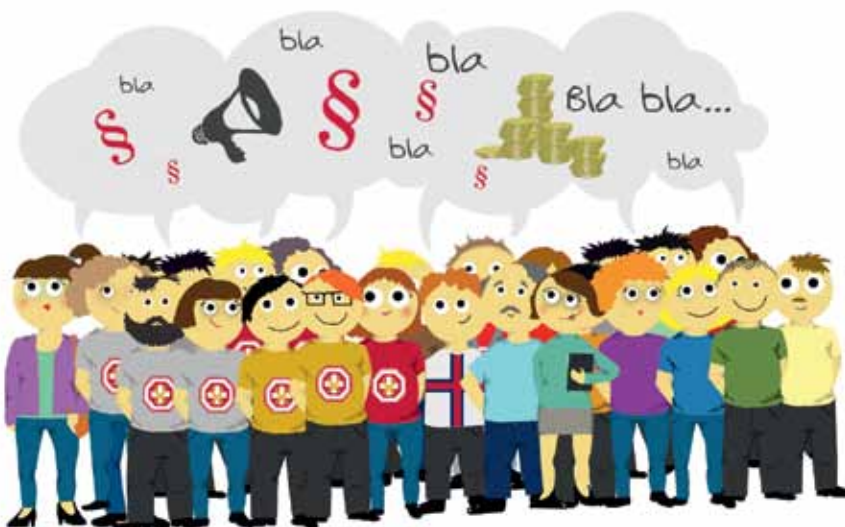
rigtig, men at tiden nu er kommet til at rette blikket mod foreningens kerneydelse: Solid medlemsservice og -rådgivning.

STYRKE OG AKILLESHÆL PÅ SAMME TID

"Foreningens største styrke – at vi er forening for alle fysioterapeuter – er også akilleshælen," sagde Tina Lambrecht og tilføjede, at der derfor målrettet skal arbejdes med to ting:

For det første skal det være tydeligt for alle medlemmer af Danske Fysioterapeuter, hvilke fordele fællesskabet giver den enkelte, uanset man arbejder på en klinik med eller uden overenskomst, om man er ansat i en kommune, på sygehuset eller i en privat virksomhed – om man er til idræt, børn, ledelse, MT, smerte eller gamle.

"Det skal stå klart, at der aldrig ville være blevet lyttet til fysioterapeuterne, hvis vi ikke

TEGNING IDA KATHRINE JØRGENSEN

REPRÆSENTANTSKABET

De 56 medlemmer af repræsentantskabet er Danske Fysioterapeuters øverste myndighed og mødes hvert andet år i november. I repræsentantskabet sidder formanden (valgt ved urafstemning blandt alle medlemmer), og de fem regionsformænd (valgt ved urafstemning blandt medlemmerne i pågældende region), og herudover består forsamlingen af repræsentanter fra foreningens forskellige organisatoriske grupperinger: 30 repræsentanter stiller op fra regionsbestyrelserne og vælges ved urafstemning i regionerne. 15 repræsentanter er valgt ved urafstemning af alle stemmeberettigede medlemmer i fraktioner, fagfore og faggrupper. To tillidsrepræsentanter, én arbejdsmiljørepræsentant samt et SU-medlem for de praktiserende vælges af og blandt disse grupper. Det sidste medlem vælges på Færøerne.

 Se mere på: fysio.dk/org/Repræsentantskabet/

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 Fysio.dk

var samlet i én, stærk forening, og at fællesskabets styrke kommer den enkelte til gode”, sagde Tina Lambrecht.

For det andet, tilføjede hun, skal alle de ydelser, som foreningen har på hylden - fra det politiske arbejde med eksempelvis høringsvar til den helt konkrete rådgivning - have høj kvalitet, og medlemmerne skal være klar over, hvad de får for kontingentet.

PROJEKT PRIVATANSATTE

En gruppe medlemmer, der ifølge en ny medlemsundersøgelse, savner målrettede tilbud fra foreningen, er de privatansatte.

Knap 1600 af Danske Fysioterapeuters medlemmer er privatansatte, og otte ud af ti er ikke underlagt en overenskomst, men er ansat på individuelle kontrakter, fortalte Tina Lambrecht.

”Derfor har vi i hovedbestyrelsen søsat Projekt Privatansatte. Projektet skal sikre bedre vilkår for privatansatte medlemmer, samtidig med, at vi gør en særlig indsats for at fortælle dem, hvilken hjælp og bistand de kan få i foreningen. Dermed kan vi forhåbentligt tiltrække og fastholde flere privatansatte fysioterapeuter som medlemmer,” sagde Tina Lambrecht, inden hun gik over til at tale om den del af foreningens aktiviteter, der handler om faglig udvikling:

”Vi skal løfte professionen til nye højder. Vi skal skabe de bedste rammer for vores professions fortsatte udvikling. Vi skal have mere forskning, mere evidens og mere viden. Det forventer omverdenen af os, og det forventer vi af os selv.”

Et af redskaberne i forsøget på at indfri de store forventninger er etableringen af faglige selskaber, sagde Tina Lambrecht, og lagde hermed op til et af de emner, der kom til at fylde i den senere debat på repræsentantskabsmødet. ●

Læs mere om repræsentantskabets drøftelser på de følgende sider – og om faglige selskaber side 26.

◀ “Hvis vi her i Danske Fysioterapeuters højeste myndighed, repræsentantskabet, kan blive enige om fundamentet for fremtiden, så er vi alle sammen godt hjulpet fremover,” sagde Tina Lambrecht som afslutning på sin mundtlige beretning på repræsentantskabsmødet.

▲ “I stedet for at tale om, hvad foreningen kan gøre for medlemmerne, skal vi måske til at tale om, hvad vi kan gøre sammen”, opfordrede Agnes Holst, repræsentant fra Region Midtjylland.

▶ “Godt der lige kom et par ord med om hverdagsrehabilitering,” kvitterede Solvejg Pedersen, repræsentant fra Region Hovedstaden. “Selvom vi er fantastiske i os selv, har vi meget at lære om det at gøre ting sammen med andre faggrupper”.

◀ Rasmus Gormsen Hansen, repræsentant for Fagforum for Hjerte- og lungefysioterapi og overfysioterapeut på Korsør, Ringsted og Slagelse Sygehus, tog ordet under debatten om beretningen for at rose beslutningen om at lade dele af fysio.dk være bag login og forbeholdt foreningens medlemmer. “Jeg var meget imod beslutningen til at begynde med. Men jeg kan mærke, at det har gjort en forskel, når vi på arbejdspladsen taler om, hvad vi får for vores kontingent. Det har givet pote i hverdagen.”

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO: HENRIK FRYDKJÆR

Hvilke briller skal man tage på, når man vurderer beskæftigelsessituationen for fysioterapeuter i fremtiden? Det var et af emnerne i debatten på repræsentantskabsmødet

Beskæftigelsen: Bekymring eller udfordring?

▲ *"Vi vil blive tvunget til at lave alt, og vi risikerer at udvande vores fag," lød en advarsel fra Morten Topholm, der mener, at der bliver uddannet alt for mange fysioterapeuter.*

▶ *"Det er ikke os, der har besluttet, at vi skal have sådan et kæmpe optag på fysioterapeutskolerne. Det er et vilkår, og det er en udfordring, som vi har taget op," sagde regionsformand i Midtjylland, Tina Frank.*

▶ *"Jeg har været uddannet i rigtig mange år og har hørt rigtig mange gange, at der ikke kan blive ved med at være job til os alle sammen, men det har der været. Før gik vi og spurgte hinanden, hvorfor vi aldrig blev nævnt, når man talte om sundhed, men nu bliver vi ofte nævnt," konstaterede Preben Weller, repræsentant for de praktiserendes SU-medlemmer.*

Er det realistisk at finde arbejde til 20.000 fysioterapeuter i 2020? Det mener Morten Topholm, repræsentant fra Region Syddanmark, ikke, og han tog derfor ordet på repræsentantskabsmødet for at henlede forsamlingens, og ikke mindst hovedbestyrelsens opmærksomhed på det, han anser for det alt for store optag på fysioterapeutuddannelsen.

"Danske Fysioterapeuter har fået udarbejdet en rapport, der viser, at antallet af fysioterapeuter vil stige til op mod 20.000, før der er ligeså mange, der forlader faget, som der kommer nye ind i det. På nuværende tidspunkt har Danmark 2,6 millioner erhvervsaktive, og alle eksperter er enige om, at den erhvervsaktive andel af befolkningen er aftagende. Ud af en arbejdsstyrke, der hen ad vejen nærmer sig 2 millioner, vil de 20.000 være fysioterapeuter, svarende til 1 procent af arbejdsstyrken. Er der basis for det?" spurgte Morten Topholm.

"Vi vil blive tvunget til at lave alt, og vi risikerer at udvande vores fag. Sæt antallet af uddannelsespladser ned på grunduddannelsen til fysioterapeut nu, og lad i stedet de unge mennesker søge ind på uddannelser, hvor der også efter krisen er arbejde til dem", lød hans opfordring.

NÆGTER AT VÆRE PESSIMIST

Om regnestykket holdt, blev der ikke gået i detaljer med under debatten, men alle var enige om, at det er en udfordring at skabe plads til mange flere fysioterapeuter.

Konstitueret formand Tina Lambrecht var dog fortrøstningsfuld: "Vores arbejdsløshed er på ingen måde alarmerende høj, og jeg har endnu aldrig siddet på et TR-netværksmøde, hvor der ikke er kommet en eller flere og har fortalt, at nu er der en ny stilling her og en stilling der. Så det er ikke gået i stå, men det er klart, at væksten på det offentlige arbejdsmarked ikke er så stor, som den har været hidtil," sagde hun.

Derfor er det hovedbestyrelsens holdning, at der skal ydes en indsats for at fysioterapeuter kan skabe vækst på den private del af sundhedsmarkedet, forklarede hun, og lagde op til en senere debat om hovedbestyrelsens forslag til en erhvervspolitik for foreningen.

At mulighederne på det offentlige arbejdsmarked ikke er udtømt gik igen i indlæg fra flere talere. Regionsformand Tine Nielsen henlede opmærksomheden på hele psykiatriområdet, som er underforsynet med fysioterapeuter, eksempelvis i socialpsykiatrien.

Her kunne Kirsten Carstensen, repræsentant fra Region Hovedstaden, supplere med, at fysioterapeuterne måske selv er den største barriere for at udvide beskæftigelsesområdet:

"Når vi i regionsbestyrelsen taler med politikerne i de forskellige kommuner, fortæller de, at når der slås stillinger op i socialpsykiatrien, hvor der ikke specifikt søges efter en bestemt faggruppe, så kommer der ansøgninger fra pædagoger og fra ergoterapeuter, men ikke nogen fra fysioterapeuter. Vi skal turde selv", opfordrede hun.

Også regionsformand i Region Sjælland, Lise Hansen, havde de positive briller på i beskæftigelsesdebatten:

"Man kan vælge at være bekymret over det høje optag til uddannelsen, men man kan også vælge at være begejstret for, at så mange gerne vil være fysioterapeuter. Jeg nægter at blive bekymret. Der er så mange muligheder derude – dem skal vi samle op," sagde hun.

SMERTEGRÆNSEN ER NÅET

Regionsformand i Syddanmark Brian Errebø Jensen var enig med Morten Topholm i, at smertegrænsen er nået, og at der ikke skal optages flere, med advarede mod at lade bekymringen få magten: "KL omtaler os i sit sundhedsudspil som nøglemedarbejdere. Sådan skal vi også se os selv. Vi skal passe på med ikke at tale vores fag ned, selvom der er krise". ●

DEBAT om beskæftigelsen

På fysio.dk har repræsentantskabets drøftelser om beskæftigelsessituationen givet anledning til debat. Her er et uddrag fra debatten:

METTE KOLDREILEV Jeg er klinisk underviser og synes, at det er dybt bekymrende, at flere af mine tidligere studerende har taget hele uddannelsen, men efterfølgende ikke har kunnet få arbejde og derfor har skiftet erhverv, fx kommet i lære i en butik. Tænker man slet ikke på, at det er for det første er et voldsomt knæk for de unge og derudover voldsomt dyrt for samfundet at bruge så mange penge på uddannelse, der aldrig bliver brugt pga. for lidt arbejde. Det er på tide at komme ned fra visionernes piedestal og se realiteterne i øjnene!!

PETER JEPPESEN Problemet er taksimeterprincippet, som giver uddannelserne incitament til at masseudanne fysioterapeuter, uagtet at det bliver til arbejdsløshed. Desuden kan det jo også diskuteres, om kvaliteten på fysioterapeutuddannelsen kan opretholdes, når selv helt udvalgte studerende får lov at bestå, fordi der er penge i det.

MAGNUS B. BIRKREM Jeg er helt enig i at der uddannes for mange fysioterapeuter i forhold til efterspørgsel, men jeg tror at uddannelsens indhold er meget skyld i at nyuddannede ikke kommer i arbejde.

Bemærk: Jeg udtaler mig herved kun om min uddannelse ved fysioterapeutskolen i Århus. I mine øjne er jeg blevet uddannet til den traditionelle fysioterapeutiske stilling (lønmotager som udøvende fysioterapeut i klinikker, sygehus, lokalcentre osv.). Undervisning i iværksætteri/innovation burde i mine øjne være en obligatorisk del af uddannelsen og dermed gøre de studerende i stand til at skabe deres eget job.

HELGE BECH Uddannelserne har længe haft denne problematik på dagsordenen. På UC Syd-danmark har vi fx. længe været i gang med at tænke professionsudvikling i erkendelse af, at de fysioterapeuter, vi uddanner, ikke udelukkende skal arbejde inden for de snævre, traditionelle arbejdsfelter. Vi arbejder derfor bevidst med tværfaglighed, innovation og nyskabelse for at udvikle og udvide professionsfeltet. Derfor laver vi valgmoduler på nye og spændende områder, der skal få de studerende til at kigge lidt ud over faggrænserne. Det er en stor, men spændende opgave og det glæder mig derfor, at Danske Fysioterapeuter også kan se nødvendigheden af en professionsudviklingsstrategi. Mere af det, tak.

UFFE HOLMSGAARD RASMUSSEN Jeg er helt uenig i den drejning, debatten har taget.

For det første så er der nogle helt grundlæggende ting vi skal gøre os klart om vores grunduddannelse:

1. Det er en professionsuddannelse - ikke et et jobskabelseskursus. Hvis man bare vil undervises i innovation og andet moderne newspeak hvorfor så tage en uddannelse som fysioterapeut?
2. Det er ikke grunduddannelsens primære eller sekundære opgave at skabe innovation og udvide arbejdsfeltet (uagtet at det sikkert står nedfældet) - derimod skal grunduddannelsen sikre, at de fysser, som kommer ud, har en basis og en professionalitet (i ordets bredeste betydning), som borgere og patienter nyder godt af (det er nemlig dem det drejer sig om).

Læs mere på <http://fysio.dk/org/Repræsentantskabet/Nyheder/Beskaeftigelsen-Bekymring-eller-udfordring/>

På trods af, at beretningen indeholdt hovedbestyrelsens bekendelser om både regel- og lovbrud, blev den enstemmigt godkendt af repræsentantskabet.

Hovedbestyrelsen bad om tilgivelse

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER
ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 fysio.dk

Repræsentantskabet roste hovedbestyrelsen for at have bøjet love og regler i en konkret situation, men stillede spørgsmålstegn ved den principielle side af sagen

I oktober måned blev der udskrevet nyvalg til formandsposten i Danske Fysioterapeuter, da Johnny Kuhr valgte at trække sig på grund af sygdom.

Beslutningen om et nyvalg er stik imod forningens love, ifølge hvilke næstformanden skulle være trådt i formandens sted indtil valgperiodens udløb i april 2014. Men det ville være for lang tid at have en formand, der ikke er valgt af medlemmerne, besluttede hovedbestyrelsen, som derfor udskrev nyvalg til formandsposten uden at have hverken hjemmel i lovene eller repræsentantskabets velsignelse.

Samtidig blev det besluttet at give Johnny Kuhr en fratrædelsesordning med honorar i ni måneder. Også det er i strid med gældende regler, idet der ifølge bestemmelser vedtaget af repræsentantskabet ikke udbetales fratrædelsesgodtgørelse til politikere, der selv vælger at trække sig.

Konstitueret formand Tina Lambrecht og

Køb fagbøger med rabat

BOG PLUS

Find BogPlus på fysio.dk/boeger og bestil bøger fra Munksgaard med 20 % rabat

Normalpris: Kr. 298,-
BogPlus-pris: Kr. 239,-

Normalpris: Kr. 248,-
BogPlus-pris: Kr. 198,-

www.munksgaard.dk

Rabat på bøger

KOMMUNIKATION FOR SUNDHEDSPROFESSIONELLE belyser kommunikation som et humanistisk fag, sådan som det har relevans for sundhedsfagligt personale. Alle bogens kapitler inddrager ny national og international forskningsbaseret viden om kommunikation i sundhedsvæsenet.

NORMALPRIS
349,-

MEDLEMSPRIS
279,20

Læs mere på gad.dk

Indtast medlemskoden FYSIO2012 på gad.dk og få fratrukket 20% af prisen og få portofri levering.

g **gads forlag**

regionsformand i Syddanmark Brian Erreb-Jensen fremlagde beslutningen for repræsentantskabet og forklarede, at hovedbestyrelsen havde valgt at indgå en fratrædelsesaftale, fordi alternativet - en sygemelding frem til april 2014 - var uholdbart for foreningen.

"Det ville have skabt uro om den politiske ledelse af Danske Fysioterapeuter, hvis vi skulle have kørt med en konstitueret formand i to år. Den situation ønskede hovedbestyrelsen ikke", forklarede Brian Erreb-Jensen.

ROS OG EN LØFTET PEGEFINGER

Fra alle sider i salen lød der ros til den konkrete beslutning. Der kunne slet ikke have været tale om ikke at yde en fratrædelsesgodtgørelse i den konkrete situation, lød det, men flere luftede alligevel en betænkelighed over, at repræsentantskabet ikke var blevet inddraget.

"Hvor går grænsen? Hvad nu hvis hovedbestyrelsen en anden gang beslutter noget,

som vi ikke er enige i," spurgte repræsentant fra Region Hovedstaden Solvejg Pedersen.

Regionsformand Lise Hansen, Sjælland, lagde ikke skjul på, at beslutningen havde givet søvnløse nætter, men beroligede med, at hun trods sine mange år i både hovedbestyrelse og repræsentantskab aldrig tidligere havde oplevet, at hovedbestyrelsen havde måttet gøre noget, de ikke havde hjemmel til.

NYE REGLER

I erkendelse af, at lovene havde vist sig utilstrækkelige, fremlagde hovedbestyrelsen et forslag til ændring, så der fremover kan udskrives nyvalg med hjemmel i lovene, hvis der er mere end et år til det ordinære valg skal finde sted.

"Hvis man sætter det på spidsen, så betyder de nuværende regler, at en næstformand kan være formand i 3 år og 364 dage uden at få afprøvet sit mandat," argumenterede Tina Lambrecht, da hun fremlagde forslaget.

Ifølge forslaget vil et valg i utide ikke rykke ved den ordinære valgperiode. Den formand, der vælges nu med tiltrædelse 1. april, skal således kun sidde et år, inden der skal være valg igen.

Det gav anledning til lidt debat for og imod nødvendigheden af faste valgperioder, men uden at det resulterede i et ændringsforslag.

Tina Lambrecht understregede, at hovedbestyrelsens forslag skulle ses som et udtryk for, hvad det var nødvendigt at ændre her og nu, men at der vil blive tale om en større gennemskrivning forud for repræsentantskabsmødet i 2014. "Vi har ikke lyst til, at det hele skal ende med løsninger, der er lex-Johnny. Det kræver omtanke og tid til at fordybe sig i at ændre vedtægterne. Derfor vil vi gerne forelægge et nyt sæt vedtægter på næste repræsentantskabsmøde", forklarede hun.

Forslaget blev vedtaget. ●

Faglige selskaber i fysioterapi er en realitet

Det er snart slut med fagfora og faggrupper i Danske Fysioterapeuter. Repræsentantskabet besluttede, at hele molevitten skal overgå til at være henholdsvis specialebærende faglige selskaber og faglige selskaber under paraplyorganisationen Dansk Selskab for Fysioterapi. Men først efter en trussel om, at det kunne risikere at ende med ingenting

Faglige selskaber i fysioterapi er snart en realitet. Repræsentantskabet vedtog med et overvældende flertal den model for faglige selskaber i fysioterapi, som hovedbestyrelsen lagde frem, og dermed kan implementeringen nu gå i gang.

Men forud var gået en lang debat, et hastenedsat hovedbestyrelsesmøde bag lukkede døre og en trussel om, at pillede repræsentantskabet for meget ved modellen, ville hovedbestyrelsen trække hele forslaget.

TILKNYTNINGEN TIL DANSKE FYSIOTERAPEUTER

Det begyndte eller så godt.

"Det er med stor stolthed, at vi i dag fremlægger et forslag om en model for faglige selskaber i fysioterapi", sagde konstitueret formand Tina Lambrecht, da hun introducerede forslaget, der er blevet til i et bredt samarbejde med fagfora og faggrupper.

Alle nuværende fagfora og faggrupper overgår til at blive henholdsvis specialebærende faglige selskaber og faglige selskaber. Selskaberne forankres i Danske Fysioterapeuter, der yder dem et samlet tilskud på 1,7 millioner kroner. Foruden et grundbeløb samt et beløb pr. medlem i direkte tilskud til de enkelte selskaber, skal pengene dække honorering af en formand for paraplyselskabet Dansk Selskab for Fysioterapi (DSF) og aflønningen af sekretariatsmedarbejdere, i alt 55 timer pr. uge, der tilknyttes paraplyselskabet, men formelt er ansat i Danske Fysioterapeuters sekretariat.

Særligt to repræsentanter kritiserede den fremlagte model: Vibeke Bechtold, repræsentant for Fagforum for Idrætsfysioterapi og Morten Høgh, repræsentant for Smerte & Fysioterapi.

Vibeke Bechtold var ikke glad for det, hun anså som den for tætte tilknytning til

bk medical
Analogic Ultrasound Group

Musculoskeletal Ultralyd

flexFocus 400
Physio

- Detaljerede billeder af strukturer i overfladen
- Ergonomisk og nem skannerbetjening
- Nem rengøring og desinficering

Over 30 Years of Pioneering Innovation in Ultrasound

Europe and Rest of World: Mileparken 34 • 2730 • Herlev • Denmark • T +45 4452 8100 • F +45 4452 8199
Headquarters USA: 8 Centennial Drive • Peabody MA 01960 • T +1 800 876 7226 / +1 978 326-1300
www.bkmed.com

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

fysio.dk

Danske Fysioterapeuter. "Hvis DSF bliver en undergruppe i Danske Fysioterapeuter, vil det ligne gammel vin på nye flasker", som hun sagde. Hertil lød svaret fra blandt andre hovedbestyrelsesmedlem Eva Hauge, at repræsentantskabet selv på sit sidste møde havde vedtaget, at der ikke skulle ske en reel adskillelse mellem Danske Fysioterapeuter og selskaberne. "Det her handler ikke om, hvordan vi kan adskille os fra hinanden, men om hvordan vi kan styrke vores faglighed og legitimitet," mente hun.

Sanne Jensen, repræsentant fra Region Midtjylland, anså det som en fordel, at selskaberne er forankret i Danske Fysioterapeuter, i hvert fald til at begynde med.

"Jeg tænker, at det er en proces. At DSF ligger under Danske Fysioterapeuter er med til at synliggøre for medlemmerne, hvad de får for pengene," mente hun.

SKAL ALLE VÆRE LIGE?

Morten Høgh mente, at det fremlagte forslag bar præg af, at der var indgået for mange kompromiser undervejs, herunder at faglige selskaber skulle være ligeværdige med specialebærende faglige selskaber.

"Hvem er det, vi tilgodeser? Alle kan blive et fagligt selskab – det kræver ingen evidens. Mangfoldighed er fint, men hvis DSF's bestyrelse kan blive tegnet af faglige selskaber, der repræsenterer en bestemt metode, hvordan har man så tænkt sig at vise, at det er specialerne og ikke de faglige interesser, der er i fokus?" argumenterede han blandt andet.

Morten Høgh stillede derfor et ændringsforslag om, at bestyrelsen for DSF skulle udgøres af fire medlemmer fra de specialebærende faglige selskaber og et fra de faglige selskaber, samt at DSF's formand skulle vælges blandt de fire fra de specialebærende faglige selskaber.

Et andet ændringsforslag kom fra Vibeke

"Det er ikke acceptabelt, at tilskuddet til faglige selskaber skal komme fra Danske Fysioterapeuter; vi vil have det fra Dansk Selskab i Fysioterapi", mente Vibeke Bechtold, der ligeledes fandt det uacceptabelt, at paraplyselskabets sekretariat skulle ligge i Danske Fysioterapeuter.

At ligestille faglige selskaber med specialebærende faglige selskaber er en fejl, mente Morten Høgh, der til det sidste kæmpede for, at de specialebærende faglige selskaber skulle sikres større repræsentation i Dansk Selskab for Fysioterapi.

Bechtold. Den honorering af paraplyselskabets formand med 75.000 kroner årligt, som fremgik af hovedbestyrelsens forslag, var for lidt, mente hun og stillede derfor forslag om frikøb svarende til 20 timer pr. uge.

Det, regnede hovedbestyrelsen ud, ville betyde en ekstraudgift på 250.000 kroner, og hovedbestyrelsen kunne efter et hastende indkaldt møde derfor ikke støtte forslaget, men mente, at det skulle være op til DSF, om man ville bruge en del af de 1,7 millioner, der tilføres fra Danske Fysioterapeuter, til en yderligere honorering af formanden.

Heller ikke Morten Høghs forslag fandt opbakning i hovedbestyrelsen.

"Det er et krav til alle de faglige selskaber,

at de skal arbejde evidensbaseret, og vi kan ikke støtte, at specialerne skal favoriseres i bestyrelsen. Man vælger vel dem til bestyrelsen, som man synes, er kompetente i forhold til bestyrelsesarbejde," argumenterede Tina Lambrecht. Hun tilføjede, at modellen var konstrueret i et samarbejde med fagfora og faggrupper, og at baglandet havde været hørt hele vejen, og så kom truslen:

"I hovedbestyrelsen betragter vi ændringsforslagene som så vidtgående, at vi vil overveje at trække hele forslaget om faglige selskaber, hvis de bliver vedtaget".

Det blev de ikke. ●

Flere penge til forskning

Danske Fysioterapeuter skal arbejde målrettet for, at der bliver flere penge til fysioterapeutisk forskning. Men pengene skal ikke, som det ellers var foreslået, findes ved de kommende overenskomstforhandlinger på praksisområdet

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER
ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 fysio.dk

▲ Lene Christoffersen (tv), repræsentant fra Nordjylland og formand for Forskningsfonden, mente ikke, at der ville være opbakning til at hente mange flere penge til forskning via overenskomstforhandlingerne i praksissektoren: "Hvis vi bruger en stor del af den økonomiramme, der er til forhandlingerne, på det her, så er jeg ikke sikker på, at vi ville kunne få stemt overenskomsten hjem. Vi skal ikke kun vende det indad, men også udad, når vi skal lede efter de her penge."

Der var i både hovedbestyrelsen og i resten af repræsentantskabet stor sympati for et forslag om, at foreningen skal arbejde for, at der bliver flere penge til fysioterapeutisk forskning. Forslaget kom fra repræsentanterne i Region Syddanmark, og blev fremlagt af Morten Topholm. I forslaget indgik, at der særligt skulle arbejdes for, at pengene skulle findes ved overenskomstforhandlingerne i praksissektoren i form af øgede indbetalinger til praksisfonden, så puljen vokser fra de nuværende 4,8 millioner kroner til 25-30 mio. kr. årligt.

Morten Topholm forklarede, at de første penge ofte er dem, der er sværest at skaffe til et projekt, og at de flere penge til fonden derfor skal ses som en investering, fordi det, han kaldte en "first move-forkningsfond" vil gøre det lettere for fysioterapeuter også at få penge fra andre fonde.

At pengene ifølge forslaget skulle findes via sygesikringsoverenskomsterne begrundede Morten Topholm med, at repræsentantskabet for fire år siden afviste et forslag om at skaffe penge til forskning via et øget kontingent. Ud fra det konkluderede han, at overenskomsten så er eneste mulighed, og tilføjede, at offentligt ansatte fysioterapeuter bidrager

▲ Brian Errebo-Jensen, regionsformand i Syddanmark, mente, at det vigtige var intentionen i forslaget: "Budskabet er, at vi skal se på mulighederne for at skaffe flere penge til forskning." Hvis vi spørger arbejdsgiverne, hvad de ønsker af os som profession, så siger de tre ting: Kvalitet, kvalitet og kvalitet. Og så er det, vi skal spørge: "Hvor er midlerne?"

indirekte til forskningen i form af offentligt finansierede regionale puljer.

ARBEJDSGIVERNE KOMMER MED NUL KRONER

Fra flere sider i hovedbestyrelsen lød der dog advarsler om at binde forhandlerne ved de kommende overenskomster på sygesikringsområdet op på at øge indbetalingen til fonden vel vidende, at der ikke er ret mange penge at komme efter, og at det derfor meget vel ville kunne risikere at få betydning for en bevarelse af reallønnen.

"Det vil simpelthen kortslutte kravindsamlingen blandt vores medlemmer i praksissektoren, hvis I vedtager det her. Arbejdsgiverne kommer med nul kroner, og kravindsamlingen vil slet ikke give mening, hvis vi vedtager at komme med et krav, der på forhånd lægger beslag på alle midler," sagde regionsformand Tina Frank, Midtjylland, under debatten på repræsentantskabsmødet.

Morten Topholm påpegede, at der kan være penge i systemet, der aldrig ville komme i spil til løn, men medgav, at timingen lige nu muligvis ikke er den bedste til at binde foreningens forhandlere for meget til de forestående forhandlinger.

Så han og de øvrige forslagsstillere bakkede op om et ændringsforslag fra hovedbestyrelsen, der betød, at linjerne om, at de flere penge skulle findes via overenskomsten, blev slettet.

Tilbage står, at foreningen skal arbejde for flere penge til fysioterapeutisk forskning. ●

SELECTION®

Ny serie af moderne, smarte, behagelige og økonomiske håndleds- og tommelortoser!

To forskellige modeller der støtter på hver sin måde.

Nyt smidigt materiale der lader huden ånde!

Vil I vide mere?
Kontakt kundeservice
43 96 66 99
mail.denmark@camp.dk

CAMP®
SCANDINAVIA

www.camp.dk

"Vi har en stærk tro på, at hvis de entreprenante i blandt os får bedre muligheder, så vil det give mange nye arbejdspladser," sagde Carsten B. Jensen, da han præsenterede Region Hovedstadens forslag.

Fagforening - nu med erhvervspolitik

Ny politik skal understøtte udviklingen på det private arbejdsmarked. Og så skal der sættes pris på den gode iværksætter

AF BO BERENDT CHRISTENSEN OG ANNE GULDAGER

bbc@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 fysio.dk

”Vi kan med vores faglighed bidrage til bedre kvalitet. Det er godt for både fysioterapeuter og patienter, at vi kommer ud og skaber vores egne muligheder,” sagde konstitueret formand Tina Lambrecht, inden hun præsenterede repræsentantskabet for forslaget til foreningens første erhvervspolitik.

Politikken tager udgangspunkt i, at det er en offentlig opgave at stille sundhedsydelser til rådighed for borgerne, men at det private sundhedsmarked er et supplement til et stærkt offentligt sundhedsvæsen, og

at foreningen derfor skal medvirke til at fremme etablering og vækst af både små og store virksomheder, med fokus på etablering af virksomheder inden for nye markeder for sundhedsfremme og forebyggelse.

Mens alt tyder på, at de offentlige budgetter vil være stramme de kommende år, så ser mulighederne lysere ud på det private marked. Danskerne er nemlig blevet meget mere villige til selv at hive penge op af lommen for at købe sundhedsydelse. I 2010 brugte de 18 milliarder kroner på privat sundhed fra kosttilskud over fysioterapi til alternativ behandling. Og netop i dét blandede billede kan fysioterapeuter gøre en forskel.

”Selvom vi ikke kan gå ud og skabe de konkrete arbejdspladser, så har vi et ansvar for at vores arbejdsmarked er så stort, varieret og vellønnet som muligt. Vi skal fortælle beslutningstagerne om alle de kompetencer, fysioterapeuterne kommer med – og fortælle fysioterapeuterne om alle de muligheder, der er,” sagde Tina Lambrecht.

ET KONKRET FORSLAG

En erhvervs politik er en god ide, mente repræsentanterne fra Region Hovedstaden, der dog også mente, at politikken med det samme skulle udmøntes i noget konkret og derfor stillede et supplerende forslag om at afsætte 250.000 kroner til oprettelse af en Facilitatorenhed for Fysioterapeutisk Entreprenørskab.

Selvom hovedbestyrelsen syntes, der er mange gode takter i forslaget, så var et flertal alligevel imod. Blandt andet fordi man ikke ville binde sig til at tilbyde en service, det offentlige allerede tilbyder i forvejen via de regionale væksthuse.

”Der er mange offentlige muligheder for at få støtte som iværksætter. Vores tilbud skal supplere det, der er i forvejen – vi skal kunne noget dér, hvor det offentlige ikke kan,” argumenterede Tina Lambrecht.

MELDER SIG UD

Anne Marie Jensen, der selv er iværksætter og deltog i repræsentantskabsmødet for Fraktionen af Frie Fysioterapeuter, tog ordet for at fortælle, hvordan det som iværksætter kan være svært at se sig selv i Danske Fysioterapeuters tilbud.

”Min fraktion er ved at lukke, fordi folk melder sig ud,” fortalte Anne Marie Jensen,

der derfor var glad for forslaget fra Region Hovedstaden.

”Det er min fornemmelse, at når jeg kontakter foreningen, så er der ikke nogen, der har kompetencer på det her område hverken blandt valgte eller ansatte,” sagde hun.

Flere penge til området ville derfor være en god investering, mente hun, fordi det vil kunne rekruttere og fastholde selvstændigt erhvervsdrivende fysioterapeuter som medlemmer af foreningen.

Lene Christoffersen, Region Nordjylland, mente dog omvendt, at erhvervs politikken kunne blive for konkret: ”En politik er ikke en konkret plan. Forslaget til erhvervs politik er en god ramme for arbejdet. Vi ved godt, at vi mister jer, hvis vi ikke gør noget,” sagde hun og fortsatte: ”Tanken er, at det vi skal levere, skal være ganske fysioterapi-specifikt. Vi har ikke interesse i at lave noget, man i forvejen kan få i det offentlige. Vores tilbud skal være centreret om det meget fagrettede.”

ERHVERVSPOLITIK MED PRIS

Herefter foreslog Kirsten Carstensen fra Region Hovedstaden, at man i hvert fald indstiftede den iværksætter- og innovationspris, der også var indbygget i forslaget.

Det blev taget op som selvstændigt ændringsforslag og vedtaget. Den resterende del af forslaget fra Region Hovedstaden blev nedstemt, men hovedbestyrelsen lovede, at tage tankerne fra det med i det videre arbejde.

Og så vedtog repræsentantskabet den samlede erhvervs politik. ●

📄 Se Danske Fysioterapeuters erhvervs politik på fysio.dk/org/om-os/Politikker/

★
LÆS DEBATTEN
OMBRUGER-
BETALING PÅ
NÆSTE SIDE.

NYHED

Traumschwinger

- sansestimulerende og beroligende hængekøje

En sansestimulerende hængekøje/-stol som er let at håndtere og meget fleksibel. Konstruktionen og den tætte vævning af netfløjtninger giver en afslappende fornemmelse af tryghed og sikkerhed, og kan derfor med fordel anvendes i institutioner med børn/voksne med fysiske eller psykiske handicaps.

Den særlige elasticitet af bomuldstrådene giver god ergonomisk støtte, ryggen kan strækkes ud, og trykket fordeles på hele kroppen.

Fås i flere størrelser.

Kontakt os gerne for demobesøg eller nærmere aftale:

Jylland/Fyn:
Tina Skaarup Blenstrup
Salgschef/Ergoterapeut
Tlf: 40 78 10 94
e-mail: tsb@zibo.dk

Sjælland:
Niklas Thomsen
Ergoterapeut
Tlf: 40 78 04 14
e-mail: nt@zibo.dk

Brugerbetalning i tænkeboks

Ved at være imod brugerbetalning sender foreningen et forkert signal til de mange medlemmer, der i fremtiden skal tjene deres penge på det private sundhedsmarked, mener Michael Christensen, Region Midtjylland.

Hvad skal Danske Fysioterapeuter mene om brugerbetalning? Det spørgsmål endte i en længere diskussion og et løfte fra hovedbestyrelsen om, at hele foreningens sundhedspolitik skal diskuteres på næste repræsentantskab.

AF PRESSE- OG
KOMMUNIKATIONSKONSULENT
BO BERENDT CHRISTENSEN

bc@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 Fysio.dk

Selvom forslaget kun ville fjerne en enkelt linje fra Danske Fysioterapeuters sundhedspolitik, så gav det anledning til en længere debat. Og det var da heller ikke en hvilken som helst linje, der var tale om, men den der siger, at ”brugerbetalning på sundhedsydelse bør afskaffes.”

Forslaget om at stryge linjen var stillet af Michael Christensen, der repræsenterede Region Midtjylland. I sin præsentation af forslaget pegede han blandt andet på, at forsamlingen dagen før havde vedtaget, at Danske Fysioterapeuter skulle have en erhvervs politik for at kunne bane vej for flere jobs i den private sektor.

”Med det som nyt fokusområde, er vi nødt til at revidere vores syn på brugerbetalning,” sagde Michael Christensen.

En del af baggrunden for den nye erhvervs politik er en analyse af fremtidens private sundhedsmarked, som konsulentfirmaet Lighthouse Cph har lavet for Danske Fysioterapeuter. Den peger på, at det private marked vil give nye muligheder for fysioterapeuter.

”Erhvervs politikken er en længe ventet erkendelse af, at væksten ikke kun kan ligge i det offentlige. Væksten skal også ske i det private. Med andre ord skal den altså ske ved brugerbetalte sundhedsydelser. Hvordan harmonerer det med, at vores politik siger, at brugerbetalning bør afskaffes?” spurgte Michael Christensen.

10 MINUTTER AF MARATON-TIDEN

Et vækstområde, som analysen fra Lighthouse peger på, er det, den kalder ”forbedringssegmentet”. Her finder man eksempelvis fru Nielsen, der ikke fejler noget, men som gerne vil kunne løbe et maraton 10 minutter hurtigere.

”Hvis vi tager vores egne politikker alvor-

ligt, så skal vi arbejde for, at det offentlige skal betale for, at vi hjælper hende med dét. Ærligt talt, er det så ikke på tide at åbne armene for dem, der skaber fysioterapeutjob, der ikke er offentligt finansierede?” spurgte Michael Nielsen og understregede, at der stadig vil stå i sundhedspolitikken, at foreningen går ind for fri og lige adgang til sundhedsydelser.

Det er ikke nok, mente konstitueret formand Tina Lambrecht: ”I hovedbestyrelsen går vi ikke ind for brugerbetalning på sundhedsydelser. Vi mener, at vi skal gå på to ben. Vi vil understøtte mulighederne på det private sundhedsmarked, men det er ikke det samme som at for eksempel KOL-patienter selv skal betale. Vi mener, det er muligt at nuancere, som det er i dag – derfor støtter vi ikke forslaget,” sagde hun.

CODE POINTER

En enkelt i hovedbestyrelsen bakkede dog op om forslaget. ”Jeg støtter Michaels forslag. Det har jeg ikke altid gjort, for gratis sundhedsydelser er en vigtig værdi for mig. Men Michael har en masse gode pointer – og teksten om fri og lige adgang er dækkende for mig,” sagde Tina Frank, som er formand for Region Midtjylland.

Søren Qvist, Praktiserende Fysioterapeuter, mente, at der i den nuværende sundhedspolitik mangler en afklaring af, hvad en sundhedsydelse er, og hvad den ikke er. Han pegede på, at rapporten fra Lighthouse faktisk opdeler sundhedsydelser i fire forskellige slags: Genoptræning, behandling, forebyggelse og forbedring.

”Jeg tror, vi alle sammen er enige om, at KOL-patienter ikke skal betale selv. Måske giver det større enighed, hvis vi tager udgangspunkt i de fire grupper. Genopbygning

Patienten og dem i fodnoten

Danske Fysioterapeuter har fået et nyt sæt etiske retningslinjer, der kan vejlede i relationen mellem fysioterapeuter og deres ... øh ...

AF ANNE GULDAGER

og behandling kunne være dem, vi synes skal være gratis, mens forbedring og forebyggelse kunne være områder hvor brugerbetaling er i orden,” sagde Søren Qvist.

NOGET VI HAR EN MENING OM

Den købte Kirsten Ægidius, Region Midtjylland, ikke.

”Jeg er helt uenig i, at den nuværende tekst vil blokere for at udvikle det private område. Der er visse ydelser, vi vil sætte hegn op om. Det er vigtigt for mig, at brugerbetaling er noget, vi har en mening om. Fri adgang er ikke nok,” sagde hun.

Eva Hauge fra Mekanisk Diagnostik og Fysioterapi var enig: ”Jeg synes godt, at man som forening kan have en overordnet ideologi om, at man ikke ønsker betaling på visse sundhedsydelser, men sætningen kan måske blødes op. Vi anerkender jo, at der er brugerbetaling på nogle områder for eksempel i praksissektoren.”

DISKUSSIONEN ER ÆNDRET

Rasmus Gormsen Hansen fra Fagforum for Hjerte- og lungefysioterapi mente, at Lighthouse-rapporten har indvarslet et paradigmeskift: ”Vi er en sundhedsprofession, men vi er også så meget mere. Vi er nødt til at bruge nye ord. Jeg ved ikke, hvad jeg synes om forslaget, men spændende er det,” sagde han.

På baggrund af diskussionen foreslog hovedbestyrelsen, at tage en diskussion af hele sundhedspolitikken på næste repræsentantskabsmøde og tage Michael Christensens pointer med.

Det syntes Michael Christensen var en glimrende ide, så han trak sit forslag, men gav den forestående debat i hovedbestyrelsen endnu et ord med på vejen: ”Jeg synes, at man skal gøre sig den overvejelse som forening, hvad det betyder, at man har et meget partipolitisk statement i sin sundhedspolitik.”

Der var stor ros til Etisk Udvalg, da et nyt sæt etiske retningslinjer blev præsenteret for repræsentantskabet. Dog var ikke alle enige i udvalgets beslutning om at lade ”patient” og ikke eksempelvis bruger eller borger være det gennemgående ord i retningslinjerne.

Brian Errebo-Jensen, regionsformand i Syddanmark og medlem af Etisk Udvalg lagde selv op til debatten ved at fortælle, at brugen af ordet patient var noget af det, der havde voldt problemer undervejs. ”Vi er også i kontakt med mange, der ikke er patienter, men vi er alligevel landet på betegnelsen patient, fordi vi ikke synes, at der er et andet ord, der dækker bedre; til gengæld tager vi forbehold i en fodnote⁽¹⁾. Vi er en sundhedsorganisation, og vi mener, at det er for tidligt at gøre op med ordet patient,” forklarede han.

Det forstod Pia Westhoff, repræsentant fra Region Midtjylland ikke. ”I kommunerne bliver borgerne ikke kaldt patienter, og der er altså mange af os, der arbejder i kommunerne,” indvendte hun.

Charlotte Larsen, Region Hovedstaden, var enig: ”Vi laver også en masse forebyggende arbejde i forhold til mennesker, der heller ikke er patienter.”

I Fraktionen af Praktiserende Fysioterapeuter var man til gengæld mere på bølgelængde med etisk udvalg: ”Vi arbejder under en behandleroverenskomst, og jeg synes, at fodnoten tager fint højde for fremtiden” sagde Marianne Kongsgaard, der repræsenterede fraktionen.

Rasmus Gormsen Hansen, Fagforum for Hjerte- og lungefysioterapi gik mere op i, at de etiske retningslinjer skulle blive et levende stykke papir i stedet for at ende deres dage i en skuffe. Men det er der ingen fare for, forsikrede Brian Errebo-Jensen. ”Retningslinjerne skal bruges til refleksion og undervisning, ikke mindst på grunduddannelsen – vores værdier skal gøres levende for vores nye kolleger,” lovede han.

 Læs de nye etiske retningslinjer på fysio.dk/org/Hovedbestyrelse/Udvalg/Etisk-Udvalg/Etiske-retningslinjer/

VÆRDIERNE

De etiske retningslinjer tager udgangspunkt i et sæt grundlæggende værdier i fysioterapi:

- Respekt og integritet
- Menneskeligt ligeværd og værdighed
- Professionel Troværdighed

⁽¹⁾ Fysioterapi udfoldes i dag i forhold til såvel syge som raske og i forhold til mennesker i alle aldre. Etiske retningslinjer i fysioterapi anvender for ensartethedens skyld begrebet ”patient” om alle modtagere af fysioterapi.

Lang debat om åbenhed

Et forslag om åbne hovedbestyrelsesmøder gav repræsentantskabsmødets længste talerliste. Resultatet blev et løfte om mere inddragelse

Skal møderne i Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse være åbne for medlemmerne af repræsentantskabet? Det foreslog Marianne Kongsgaard fra Praktiserende Fysioterapeuter.

"I Praktiserende Fysioterapeuter tror vi på, at en øget gennemsigtighed i, hvordan beslutninger træffes, vil give større forståelse og øget opbakning til hovedbestyrelsens be-

slutninger," sagde hun og fortsatte: "Det var for eksempel først i går, vi fandt ud af, hvad der var blevet af de tre forslag, vi fik vedtaget på sidste repræsentantskabsmøde."

HOVEDBESTYRELSEN: ÅBENHED ER VIGTIGT

Konstitueret formand, Tina Lambrecht medgav, at åbenhed er rigtigt vigtigt, og det er

der også allerede omkring hovedbestyrelsens beslutninger, mente hun. Blandt andet kan man modtage referater og dagsordener fra møderne på nyhedsmail, ligesom de bliver lagt på fysio.dk

"Når vi ikke kan støtte forslaget, så skyldes det dels, at vi har gjort meget allerede. Dels at forslaget kan resultere i mindre åbenhed. Hvis vi ser på andre åbne møder som for ek-

FLEXI-BAR®
Genoptræning

Fitnessimport
Mail: salg@fitnessimport.dk
www.fitnessimport.dk
Kontakt: +45 28223990

Pris 649,-

Neuromuskulær træning

FLEXI-BAR certified & recommended
AGR

Etablering og drift af træningscenter

Fysioterapeut og advokat som har mange års erfaring med etablering og drift af kommercielt drevne træningscentre i forbindelse med fysioterapi-klinikker tilbyder konsulentbistand.

Vi sikrer:

- Fornuftig drift fra starten
- Realistiske budgetter
- Rådgivning om oplæring og uddannelse af personale
- At du får en samarbejdspartner der ser muligheder og løsninger
- At du opnår bedre økonomi i din forretning

Vi dækker hele landet. Kontakt os for en uforpligtende forespørgsel.

FysioKonsulenterne

Dronning Olgas Vej 27 • 2000.Frederiksberg
Telefon: 30 24 78 56 • E-mail: info@fysiokonsulenterne.dk

www.fysiokonsulenterne.dk

AF PRESSE- OG KOMMUNIKATIONSKONSULENT
BO BERENDT CHRISTENSEN

bc@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 Fysio.dk

sempel ud i byrådene, så er alting klappet af på forhånd. Det er det samme, der er sket med de åbne samråd i Folketinget,” sagde Tina Lambrecht og fortsatte: ”Vi ser vores møder som arbejdsmøder for hovedbestyrelsen. Vi frygter, at åbne møder kan betyde, at nogle forhandlinger så vil overgå til mail eller uformelle møder.”

Kent Nyeland Sandholt, der repræsenterede Region Midtjylland var ikke begejstret for den kommentar. ”I Danske Fysioterapeuter sidder vi vel i hovedbestyrelsen for medlemmernes skyld – og ikke for at blive genvalgt. Så må man sige, hvad man mener, selvom det er åbent,” sagde han.

Også Rasmus Gormsen Hansen, Fagforum for Hjerter- og lungefysioterapi, undrede sig. ”Jeg tror ikke, at der kommer til at sidde 20-30 tilhørere til møderne. Men hvis der gjorde, så ville det da være fedt,” sagde han og fortsatte: ”Hvis vi om to år finder ud af, at det har betydet korridorssnak, så har hovedbestyrelsen misforstået deres mandat. Jeg ville være indstillet på at rydde den bestyrelse.”

HAR IKKE PRØVET DET FØR

Line Schiellerup, repræsentant for hovedstaden og medlem af hovedbestyrelsen, var i tvivl. ”Jeg har aldrig prøvet åbne hovedbestyrelsesmøder, men hvis det er det, repræsentanterne ønsker, så gør vi det. Men jeg er ikke sikker på det i sig selv vil give det engagement, som forslagsstillerne håber på,” sagde hun.

Tina Frank, formand for Region Midtjylland, efterlyste eftertanke. ”Jeg synes, det er en svær diskussion. For hvem har lyst til at sige, at de ville opføre sig anderledes, hvis møderne var åbne. Jeg synes, at I skal spørge jer selv, om det ville ændre noget for jer, hvis I havde åbne møder, der hvor I er,” sagde hun.

▲ *Forslaget om åbne hovedbestyrelsesmøder skulle tages som udtryk for interesse og engagement, understregede Marianne Kongsgaard, Praktiserende Fysioterapeuter.*

▶ *”I dag kan hovedbestyrelsesmedlemmerne diskutere og så tillade sig at skifte holdning. Det kan bekymre mig, at åbenheden kan låse nogen,” advarede Tine Nielsen, formand for Region Hovedstaden.*

IKKE MISTILLID

Selvom Marianne Kongsgaard understregede, at forslaget ikke skulle tages som udtryk for mistillid til hovedbestyrelsens arbejde, men mere som udtryk for en interesse og et engagement, var Solvejg Pedersen, Region Hovedstaden, skeptisk:

”Der var to ord, der kom til mig, da jeg læste forslaget: Nysgerrighed og kontrol. Jeg synes, det er rigtig vigtigt med åbenheden, men jeg synes også, at det vigtigt med tillid til, at hovedbestyrelsesmedlemmerne udfører den opgave, de har fået,” sagde hun.

Brian Errebo-Jensen pegede på, at de principielle forslag tit får debatten op på de høje nagler.

”Vi skal ikke være berøringsangste. Men det er tit sådan med principielle forslag, at

de giver masser af debat og det kommer ud i nogle urealistiske proportioner,” sagde han og fortsatte: ”For eksempel er repræsentantskabsmøderne åbne for medlemmerne – og det er jo ikke fordi, der kommer så mange.”

FORSLAGET BLEV TRUKKET

Efter debatten trådte hovedbestyrelsen af sides. Da de vendte tilbage var det med et forslag om, at de fremover vil arbejde med videndeling og inddragelse i det politiske liv i organisationen.

”Vi vil gerne have lov til at prøve det af og arbejde med det frem til næste repræsentantskabsmøde,” sagde Tina Lambrecht.

Det fik de lov til, og Marianne Kongsgaard trak sit forslag. ●

Johnny Kuhr gæstede repræsentantskabsmødet og benyttede anledningen til en peptalk til repræsentanterne med besked om at passe godt på faget og foreningen. De kvitterede med et stående bifald.

HER ER DE NYE HB-MEDLEMMER

Trods kampvalg blev der plads til både nye og gamle ansigter, da repræsentantskabet valgte seks medlemmer til hovedbestyrelsen. Efterfølgende har Rasmus Gormsen Hansen valgt at trække sig, og 1. suppleant Carsten B. Jensen har overtaget hans plads.

Hovedbestyrelsen ser dermed ud som følger:

Nyvalgt: Morten Høgh, Dansk Smerte og Fysioterapi

Genvalgt: Line Schiellerup, Region Hovedstaden

Genvalgt: Kirsten Ægidius, Region Midtjylland

Genvalgt: Esther Skovhus, Region Syddanmark

Nyvalgt: Sanne Jensen, Region Midtjylland

Nyvalgt: Carsten B. Jensen, Region Hovedstaden

Udover de seks valgte består hovedbestyrelsen af konstitueret formand, Tina Lambrecht og de fem regionale formænd: Tine Nielsen, Hovedstaden, Lise Hansen, Sjælland, Brian Errebo-Jensen, Syddanmark, Tina Frank, Midtjylland og Gitte Nørgaard, konstitueret formand i Region Nordjylland samt Martin Ljungberg, observatør for de studerende.

*Fra venstre
Brian Errebo-Jensen,
Gitte Nørgaard,
Martin Ljungberg,
Kirsten Ægidius,
Line Schiellerup,
Tine Nielsen,
Lise Hansen,
Tina Lambrecht,
Morten Høgh,
Tina Frank,
Sanne Jensen og
Esther Skovhus.*

Fysioterapi i databasen

AF BO BERENDT CHRISTENSEN

Hvis vi skal have bedre kvalitet i de behandlinger, vi udfører, så kræver det mere viden. Men hvordan får man samlet erfaringerne med patientbehandling og patientforløb? Der skal etableres en dansk database for klinisk fysioterapi, mente Rasmus Gormsen fra Fagforum for Hjerter- og lungefysioterapi.

I erkendelse af, at det gør man ikke sådan lige, lød hans forslag, at Danske Fysioterapeuter skulle nedsætte et udvalg, der forud for næste repræsentantskabsmøde skulle analysere blandt andet omkostningerne ved at etablere og drive en database og udarbejde et egentligt forslag til etablering.

En fælles database, som alle fysioterapeuter, der behandler patienter, skal indberette til, vil give bedre mulighed for forskning i fysioterapi, argumenterede Rasmus Gormsen Hansen.

At dataopsamling er helt afgørende for at sikre højere kvalitet fremover, kunne ingen erklære sig uenig i, men hovedbestyrelsen stillede alligevel et ændringsforslag. En offentligt ejet klinisk database vil have mere legitimitet, mente man, og udvalgets opgave skal derfor være at analysere, hvordan behovet for databaser inden for fysioterapi kan dækkes ved, at fysioterapi bliver en del af eksisterende databaser eller ved etablering af tværfaglige, offentligt ejede databaser.

Ændringsforslaget blev vedtaget. ●

Mindst to år uden prisstigning

AF BO BERENDT CHRISTENSEN

Prisen for at være medlem af Danske Fysioterapeuter vil være den samme mindst to år frem. Det er en af konsekvenserne af en beslutning, repræsentantskabet har truffet. Da prisen bliver den samme i kroner og øre og dermed ikke følger den almindelige prisudvikling, betyder det reelt, at det bliver billigere at være medlem.

Indtil nu har det været sådan, at kontingentet har fulgt lønnen. Hvis lønnen steg 3 procent, så skete det samme med kontingentet. Men sådan skal det altså ikke være længere. Fremover skal repræsentantskabet fastsætte prisen, når de mødes hvert andet år.

Hovedbestyrelsen havde stillet forslaget om at fjerne sammenhængen mellem kontingent og løn for at få større frihed til at følge strategiske mål, og fordi de tidligere regler gav problemer med at lægge budget for de år, hvor der er overenskomstforhandlinger. ●

Kirsten Thoke roste hovedbestyrelsen for ideen om at fastfryse kontingentet, for som hun sagde: "Det foreslog jeg selv for to år siden".

Foreningens nye formål

En tilføjelse om at ændre formålsparagraffen for Danske Fysioterapeuter blev vedtaget med et overvældende flertal

Ifølge §2 i Danske Fysioterapeuters love har foreningens formål været at varetage medlemmernes faglige og økonomiske interesser, men efter repræsentantskabsmødet er nu tilføjet "... og arbejdsmiljømæssige...".

Bag forslaget stod en gruppe repræsentanter for Region Hovedstaden, herunder Charlotte Larsen, der fremlagde forslaget med argumenter om, at det ville være en vigtig signalværdi, hvis arbejdsmiljøet blev skrevet med ind i paragraffen.

Konstitueret formand Tina Lambrecht kvitterede for forslaget, som hun kaldte "sympatisk", men kunne ikke gå ind for det.

"Heller ikke selvom jeg er gammel tillidsrepræsentant," som hun sagde. "Vi er rigtig godt sækket ind på arbejdsmiljøområdet med et arbejdsmiljøråd og en velfungerende struktur med arbejdsmiljørepræsentanter, så hvad er det for et problem, forslaget skal løse? Og hvorfor skal der så ikke også stå noget om for eksempel uddannelse?" spurgte Tina Lambrecht, der ikke talte på vegne af en enig hovedbestyrelse, men blev modsagt af blandt

andre hovedbestyrelsesmedlem Line Schiellerup, repræsentant fra Region Hovedstaden. "Jeg støtter forslaget. Ikke fordi det skal tages som udtryk for noget, vi ikke gør, men fordi det er naturligt at have arbejdsmiljøet med i vores formålsparagraf, fordi det understreger det, vi gør, og som vi skal gøre endnu mere af," mente hun.

ADVAREDE MOD KNOPSKYDNING

Brian Errebo-Jensen medgav, at paragraffen var formuleret i en fjern fortid og advarede mod det, han kaldte knopskydning. I stedet for at udvide formålsparagraffen skulle man hellere se på, om man var dækket ind i foreningens vision, mission og værdier mente han, og henledte forsamlingens opmærksomhed på, at blandt andet ordet "arbejdsvilkår" indgår som en del af missionen.

Det hjalp dog ikke. Knopskydning eller ej, valgte forsamlingen med et overvældende flertal, at varetage af medlemmernes arbejdsmiljømæssige interesser skal fremgå specifikt af formålsparagraffen. ●

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER

ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

fysio.dk

"Det er en vigtig signalværdi, at arbejdsmiljøet kommer med i foreningens formålsparagraf. Især i øjeblikket, hvor vi er så pressede overalt", sagde Charlotte Larsen, Region Hovedstaden.

DEN NYE §2

Foreningens formål er at varetage medlemmernes faglige, økonomiske og arbejdsmiljømæssige interesser.

DANSKE FYSIOTERAPEUTERS MISSION

Danske Fysioterapeuter udvikler den fysioterapeutiske profession og styrker samfundets opfattelse af fysioterapis værdi for den enkelte og for helheden.

Danske Fysioterapeuter sikrer de bedst mulige vilkår for fysioterapeuter, når det drejer sig om løn-, arbejds- og ansættelsesvilkår, uddannelse og kompetenceudvikling.

Læs mere: <http://fysio.dk/org/om-os/Vision-mission-og-vardier/>

◀ "Jeg går ikke ind for, at hovedbestyrelsen skal have mere arbejdsro," erklærede Agnes Holst, Region Midtjylland. "Det er jo en demokratisk proces, vi har gang i her. Hvis vi har behov for tre dage, så udvid mødet til tre dage. Vi skal have råd til vores højeste myndighed. Hvis vi sparer på demokratiet, har vi ingen berettigelse."

▶ "Vores samfund ændrer sig hurtigt, og vores love og vedtægter har behov for at blive trimmet løbende, så i stedet for to travle dage, får vi bare tre travle dage og ikke mere tid til strategiske drøftelser," mente Lisbet Jensen, Region Sjælland.

Vi ses igen om to år

Det lykkedes ikke hovedbestyrelsen at få vedtaget et forslag om at afholde repræsentantskabsmøde hvert tredje år i stedet for som nu hvert andet

AF JOURNALIST ANNE GULDAGER
ag@fysio.dk

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

 fysio.dk

Mere tid til strategiske drøftelser på repræsentantskabet og mere tid til at føre strategierne ud i livet. Det var baggrunden for et forslag fra hovedbestyrelsen om at udvide perioden mellem repræsentantskabsmøderne fra to til tre år mod så til gengæld at udvide møderne fra de nuværende to dage til tre.

Forslaget var en udløber af en analyse af foreningens politiske struktur, som et konsulentfirma har udarbejdet for hovedbestyrelsen. Analysen viser, at den politiske struktur grundlæggende er velfungerende, men at en længere periode mellem repræsentantskabsmøderne ville give mere rum til det strategiske arbejde.

KØBER IKKE PRÆMISSEN

Det er foreningens vedtægter, der regulerer, hvor ofte der er repræsentantskabsmøde, og en vedtægtsændring kræver to tredjedele af repræsentantskabets stemmer for at blive vedtaget. Men salen var delt på spørgsmålet.

"Jeg køber ikke præmissen, at et behov for længere møder betyder, at vi er nødt til at udvide perioden mellem møderne," sagde

blandt andre Kirsten Thoke, der repræsenterer tillidsrepræsentanterne.

Per Norman Jørgensen, Region Hovedstaden, var egentlig kommet til repræsentantskabsmødet med en intention om at stemme for forslaget, fortalte han, men var kommet i tvivl efter at have hørt hovedbestyrelsen argumentere for forslaget:

"Jeg har prøvet det her før, i 1992, da vi vedtog at holde repræsentantskabsmøde hvert andet år i stedet for hvert år. Dengang var argumentationen, at forberedelsen af møderne tog for meget tid, og det argument forstod jeg. Men nu argumenteres der med, at en længere periode mellem møderne vil give større mulighed for at arbejde strategisk. I det strategiske arbejde kan der være behov for at justere og få repræsentantskabets godkendelse undervejs, og så er tre år lang tid", mente han.

Regionsformand Brian Errebo-Jensen indvendte, at mange andre foreninger afholder kongres hvert tredje år, og mindede om, at demokratiet også arbejder imellem repræsentantskabsmøderne, på for eksempel regionsbestyrelseskonferencer og diverse årsmøder for foreningens tillidsvalgte.

Når repræsentantskabet mødes igen om to år bliver det blandt andet for at tage stilling til forslag, der skal sikre de studerende mere indflydelse i foreningen, lovede Martin Ljungberg, der er de studerendes repræsentant med taleret, men uden stemmeret.

DE STUDERENDES STEMME

Martin Ljungberg, der er de fysioterapeut-studerendes observatør i hovedbestyrelsen, og som deltager i repræsentantskabsmødet med taleret, men uden stemmeret, kunne heller ikke gå ind for forslaget.

”Vi studerende udgør en stadig større gruppe af foreningens medlemmer. Vores holdning og ord betyder noget, og vi har netop etableret det første samlede netværk for studerende på tværs af uddannelsesstederne. Herefter kommer det til at gå rigtig stærkt, og min forventning er, at vi til det næste repræsentantskabsmøde vil stille med forslag, der kan øge vores indflydelse. Derfor bør det næste repræsentantskabsmøde komme så hurtigt som muligt.”

Og det gør det. Det næste repræsentantskabsmøde finder sted i november 2014, dvs. om to år, for det lykkedes kun hovedbestyrelsen at få opbakning fra ca. halvdelen af repræsentantskabet og ikke det krævede to tredjedele flertal. ●

Hvordan kan
STARband
Hovedformskorrigerende Ortose
hjælpe min baby?

Nogle spædbørn udvikler en asymmetrisk hovedform, der ofte afhjælpes med øvelser på maven, fysioterapi m.m. I tilfælde hvor en mere harmonisk form ikke opnås inden 4-månedersalderen anbefales STARband – Hovedformskorrigerende Ortose: STARband benyttes 23 timer i døgnet i en periode, hvor den varsomt og sikkert guider babyens hoved til en mere ensartet form.

Behandling med den innovative ortose ordineres enten efter henvisning til en speciallæge, eller ved henvendelse direkte til bandageriets tilknyttede speciallæge Hanne Hove, der er ekspert i kranie- og ansigtsmisdannelser.

Du er velkommen til at kontakte os eller besøge www.starband.dk for uddybende information:
Vi vil så gerne dele vores viden.

Frederiksborggade 23 • 1360 København K
Sundholmsvej 73 • 2300 København S
Telefon 33 11 85 57 • klinik@bjn.dk • www.bjn.dk

MIN ARBEJDSPLADS

NAVN:

SØREN DRIVSHOLM

ALDER:

40 ÅR

ARBEJDSPLADS:AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL,
RISSKOV***Hvor er du ansat?***

Jeg er fysioterapeut på R4, som er en retspsykiatrisk rehabiliteringsafdeling. Det er en lukket afdeling, der er særligt sikret og huser unge mænd, som lider af skizofreni og har begået noget kriminelt. Patienterne har enten fået en anbringelses- eller behandlingsdom, og de skal ofte være på afdelingen i flere år.

Hvad er målet for patienterne?

Helt overordnet, at de opnår det højest mulige funktionsniveau – både fysisk, psykisk og socialt, og at forebygge, at de patienter, der er på afdelingen vender tilbage til kriminalitet, når de bliver udskrevet. I den periode, de er på afdelingen, er de meget begrænset af de fysiske rammer, og mange er udsat for følgerne af et hårdt liv med mis-

brug, ingen motion og dårlige kostvaner. Det forsøger vi at ændre på. Derfor tog vi for et par år siden blandt andet initiativ til at etablere et fodboldhold, som går på tværs af de fire retspsykiatriske afdelinger i Risskov, og det har været en stor succes.

Som fysioterapeut, hvordan bidrager du til det overordnede mål?

Som et led i den fysioterapeutiske undersøgelse og behandling tilbyder jeg patienterne sundhedssamtaler. De handler blandt andet om at afdække deres aktivitetsniveau, tidligere erfaringer med motion, motivation og eventuelle ønsker for fremtidige ændringer. Jeg tilbyder og forsøger at motivere patienterne til fysisk aktivitet. Det kan være alt fra gåture, til løbetræning, styrketræning, bordtennis, spinning og fodbold, som jeg nævnte før.

Hvad kan fodbold gøre for patienterne?

Vi kunne se, at der var gode faglige argumenter for at arbejde med fodbold som metode, fordi patienterne gennem fodbolden kan blive udfordret på flere niveauer. De bliver inddraget både i forhold til indhold i træningen og sammensætningen af holdet. Her ligger en konkret træning i at samarbejde og forhandle. Et vigtigt fokus for patienter i retspsykiatrien er oplevelsen af og evnen til både kropsligt og mentalt at kunne håndtere frustration, vrede og aggression. Mange af vores patienter lider af skizofreni, og mange har negative symptomer, og det fylder meget for dem. De kan have sansemæssige kropslige forstyrrelser og problemer med kontakten til omverden. Når de spiller fodbold bliver symptomerne mindre og de glemmer tit deres dårligdomme. Mange af dem har spillet fodbold som børn og unge, og i det ligger der en iboende motivation. Flere af patienterne har været eller er misbrugere. At være en del af et fodboldhold kan være en motivationsfaktor til at vælge misbruget fra til fordel for at kunne deltage i stævner og turneringer. Fodbold kan som anden fysisk aktivitet have en positiv indvirkning i forhold til kropsligt og mentalt velvære og være med til dæmpe abstinenssymptomer og rastløshed.

Hvad har fodbolden givet patienterne?

Fodbold giver energi, og patienterne oplever kroppen som noget positivt – kroppen kan rent faktisk yde noget, og det er nyt for flere af dem. Før kunne mange af vores patienter ligge i sengen og lave ingenting hele dagen. De er også kommet i bedre humør, efter de er begyndt at dyrke idræt. Misbruget er faldet, de har fået mere struktur på hverdagen, og der er kommet mere fokus på sundhed frem for sygdom. De er kommet i meget bedre form. I begyndelsen hang tungen ude af munden efter fem minutters træning, nu spiller de fleste uden problemer en hel fodboldkamp, og flere spørger efter ekstra træning. Vi træner en gang om ugen – og det er både personale og patienter, der træner med, og så er vi af sted til stævner rundt om i landet. Både til almindelige firmaturneringer og stævner for socialt udsatte.

Når vi har været ude at spille, har der på intet tidspunkt været optræk til vold eller lignende. Jeg oplever, at patienterne er med til afstigmatisere sig selv og vise, at de kan opføre sig ordentligt ude i samfundet – selv når de er pressede.

Hvordan kommer I af sted med patienterne?

Det er klart, når vi har med patientgruppen her at gøre, så skal sikkerheden være helt i top. Patienterne bliver altid risikovurderet, inden vi tager dem med ud, og det gør vi for at sikre, at de ikke skader sig selv eller andre. Til dagligt er de lukket inde, så det er stort for dem og en kæmpe oplevelse, at de har mulighed for at komme ud.

Hvad er den største udfordring i dit arbejde?

Jeg skal være meget vedholdende og motiverende. Det er en patientgruppe, der har haft deres sygdom længe, og som ofte er præget af social tilbagetrækning, initiativ-

løshed og ambivalens. Deres motivation for at ændre deres situation kan nogle gange ligge på et meget lille sted, da de ikke ved, hvor længe de skal være indlagt. De kan virkelig have svært ved komme af sted til behandling, og der er jeg nødt til at blive ved med at opfordre, skubbe på og snakke med dem om, hvad det betyder, at de tager del i det, vi laver. Det er ofte en hårfin balance mellem at tage ansvar for dem og tage ansvaret fra dem. Jeg skal blive ved med at kunne rumme dem og støtte dem, også i de perioder hvor de har det rigtigt svært. Men der ligger samtidig også en stor glæde i, at jeg som fysioterapeut kan være med til at give patienterne nogle gode kropslige og relationelle oplevelser og erfaringer. Jeg elsker at bevæge mig med sammen med patienterne, hvilket jeg håber og tror på er med til at anerkende og bekræfte patienterne som mennesker – på trods af deres kriminelle fortid og sygdom.

Hvad gør dit arbejde specielt?

Vores patienter er indlagt længe, og jeg er sammen med patienterne i en lang periode. Det betyder meget for det forløb, jeg har med den enkelte.

Samtidig arbejder vi meget tværfagligt, og det gør mit arbejde ekstra spændende og udfordrende. Jeg arbejder sammen med pædagoger, ergoterapeuter, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, læger, socialrådgivere og psykologer. Det giver et bredt perspektiv på rehabilitering og sundhedsfremme og forebyggelse. ●

AF FREELANCEJOURNALIST HELLE HORSKJÆR

redaktionen@fysio.dk

FOTO CLAUS SJÖDIN

AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL, RISSKOV. RETSPSYKIATRISK AFDELING

Sengeafsnittet R4 er et særligt sikret retspsykiatrisk rehabiliteringsafsnit for patienter med en behandlingsdom eller en anbringelsesdom. Patienterne er psykisk syge og har tidligere begået kriminalitet. Der er 16 patienter indlagt på afdelingen.

Anita Larsen er til daglig fysioterapeut i Solrød Kommune.

Frivillige hjælper illegale indvandrere i Røde Kors' sundhedsklinik

Flere og flere patienter besøger sundhedsklinikken i København for personer uden lovligt ophold i landet. Den hyppigst stillede diagnose er sygdomme i bevægeapparatet. Derfor har klinikken siden april i år også haft frivillige fysioterapeuter tilknyttet, som tager sig af alt fra gigtlidelser til overbelastningsskader

AF FREELANCEJOURNALIST HEIDI PEDERSEN

FOTO HENRIK FRYDKJÆR

Gigt, overbelastede knæ eller skuldre. Det er blot nogle af de lidelser, som de frivillige fysioterapeuter i Røde Kors' sundhedsklinik for udokumenterede migranter i det indre København varetager på deres vagt. Sygdomme, som patienterne ikke kan få behandlet i det offentlige sundhedsvæsen, fordi de opholder sig ulovligt i landet og derfor ikke er berettiget til andet end akut lægehjælp. Klinikken åbnede dørene i august 2011, og den første årsrapport er for nylig blevet offentliggjort. Rapporten viser, at behovet for lægehjælp er stort. I klinikens første seks måneder var der 504 konsultationer fordelt på 222 patienter. Efter et år er tallene steget til 1343 konsultationer fordelt på 597 patienter.

Men det er ikke kun lægehjælp, der har vist sig at være nødvendigt for de mange patienter, som besøger klinikken. Siden april i år har der også været fire fysioterapeuter tilknyttet. Den hyppigste diagnose hos klinikens patienter er nemlig sygdomme i bevægeapparatet.

"Behovet for andre ydelser end lægehjælp har overrasket os. Da vi opdagede, at mange havde problemer med for eksempel ryg og knæ, måtte vi selvfølgelig også have fat i fysioterapeuter," siger

præsident for Røde Kors, Susanne Larsen og understreger vigtigheden af, at patienterne har mulighed for at konsultere netop denne faggruppe: "I et rigt land som Danmark mener vi, at alle mennesker har ret til et sundhedstilbud, uanset hvilken lidelse de kommer med," siger Susanne Larsen.

PATIENTFORLØB EKSISTERER IKKE

En af de fysioterapeuter, som har været tilknyttet klinikken siden april, er 50-årige Anita Larsen. Hun arbejder til daglig som fysioterapeut i Solrød Kommune, hvor hun de seneste sidste 14 år primært har beskæftiget sig med genoptræning. Og selvom tre timer hver sjette uge umiddelbart ikke lyder af meget, er det alligevel krævende at være frivillig fysioterapeut, fortæller hun.

"Jeg er vant til at have et forløb med mine patienter, men som regel kommer patienterne i sundhedsklinikken kun én gang, fordi de måske ikke har muligheden for at komme igen på det tidspunkt, vi har åbent, eller fordi de lever en usikker tilværelse. Det betyder, at jeg ofte ikke kan følge op på, hvordan det går dem, og det kan gøre det svært for alvor at kunne hjælpe," siger Anita Larsen.

Hun sørger derfor for at understrege over for sine patienter, at det er vigtigt, at de arbejder med deres lidelse, og - hvis de kan - så komme igen. Men det kan for mange være en udfordring.

"De fleste er i en uoverskuelig livssituation. Så selvom det er relevant at give passiv behandling, hvor patienten ikke deltager fysisk, er det ofte bedst, at jeg giver dem nogle øvelser med hjem, så de får fornemmelsen af at få magt over deres problem. Det nytter ikke noget, hvis de får opfattelsen af, at det eneste, der hjælper, er, hvis nogen gør noget fysisk ved dem, for så bliver det endnu mere uoverskueligt," siger Anita Larsen.

KULTURELLE BARRIERER

Hun har behandlet mange typer af patienter på klinikken: Fra manden, der havde bækkensmerter, fordi han hver nat sidder sovende op ad en væg, til kvinderne, der konstant bærer rundt på deres børn for at skabe tryk i en kaotisk hverdag og dermed ødelægger deres ryg. Alle patienterne gør indtryk, men Anita Larsen forsøger at undgå at lade sig påvirke følelsesmæssigt af de barske menneskeskæbner.

"Det er meget ubehageligt at vide, at folk ofte ikke har noget sted at bo. Det sætter virkelig det, jeg kan, i perspektiv. For i virkeligheden er der så meget andet, som fylder i deres hverdag, selvom de selvfølgelig gerne vil have gjort noget ved det problem, de kommer med i klinikken," siger Anita Larsen.

Overbelastningsskader fylder meget, men hun har også haft mere akutte tilfælde, fortæller hun. "Jeg havde en mand, som arbejdede på et mekanikerværksted, som havde fået en gearkasse ned over sin ene skulder. Hvis ikke vi havde været der, ville han ikke have været undersøgt grundigt og fået den rette behandling, som i første omgang var råd om ro, is og ubelastede øvelser,".

I det konkrete tilfælde fik Anita Larsen brug for en tolk, og i stedet for en begrænset kommunikation på engelsk gjorde tolken det muligt, at patienten blev forstået - og omvendt, at Anita Larsen forstod, hvad der var galt.

Anita Larsen oplever i det hele taget mange arbejdsrelaterede skader, selvom patienterne opholder sig ulovligt i landet og derfor reelt ikke har ret til at arbejde. "Mange af de lidelser, som folk kommer med, er noget, hvor vores fag kan gøre en forskel. Alt lige fra stilladsarbejdere til mekanikere, der har båret for tungt", siger hun.

Anita Larsen er glad for, at hun kan hjælpe de mange udokumenterede migranter, fordi fysioterapi ikke er noget, de kan få andre steder i systemet, og hun sætter ikke spørgsmålstejn ved, om de har ret til hjælp eller ej.

"Hvis de kommer til os, så er det fordi, de er i tvivl, eller fordi de er bange for at søge hjælp i det offentlige. Og hvis der er nogen, der synes, at de kan bruge det, jeg kan, så skal de have lov til det," siger hun. ●

SUNDHEDSKLINIKKEN:

Danske Fysioterapeuter har givet tilskud til indretningen af klinikken, der er oprettet i et samarbejde mellem Røde Kors, Lægeforeningen og Dansk Flygtningehjælp, men drives og administreres af Røde Kors. Klinikken er bemanded af et hold frivillige bestående af i alt 6-8 sundhedsfaglige personer pr. gang.

Foruden fire fysioterapeuter står der i alt 202 frivillige læger, sygeplejersker, tandlæger, bioanalytikere, jordemødre og psykologer til rådighed.

De fire hyppigste diagnoser er: sygdomme i bevægeapparatet (103), graviditet og fødsel (83), hudsygdomme (75) og tandproblemer (71).

Patienterne i klinikken er typisk folk, der kommer til landet for at finde arbejde, mennesker, der søger om familiesammenføring, afviste asylansøgere samt au pairs, der bliver i landet, efter deres kontrakt er udløbet. Størstedelen af patienterne er mellem 19 og 40 år.

Klinikken har åbent tre dage om ugen, mandag, onsdag og torsdag kl. 17-20..

UDOKUMENTEREDE MIGRANTER

Der findes mellem 1000-5000 udokumenterede migranter i Danmark, viser en rapport fra Malmø Universitet fra 2010. Mange af dem undlader at henvende sig til sundhedsvæsenet af frygt for at blive registreret og hjemsendt. Hele 67 procent oplever risikoen for at blive pågrebet af myndighederne ved sygehusbesøg som meget høj, viser en undersøgelse fra Læger uden grænser i Sverige.

Evidens for akupunktur som en del af den fysioterapeutiske intervention

Der er efterhånden evidens for positiv effekt af akupunktur til behandling af en række muskuloskeletale smertetilstande. Behandlingsmetoden kan med fordel integreres i fysioterapi

AF SUNE LINDRUP

sunelindrup@gmail.com

FOTO: THINKSTOCK

RESUMÉ

Igennem de sidste årtier har akupunktur vundet indpas i den vestlige verden. Der er øget dokumentation for akupunkturbehandling som et led i en multimodal behandling af en lang række muskuloskeletale smertetilstande. Den bedste evidens findes der for akupunktur til kroniske knæsmarter, knæartrose, uspecifikke lændesmerter, migræne og spændingshovedpine. I artiklen beskrives kort den foreliggende evidens og virkningsmekanismerne for akupunktur, og der præsenteres to behandlingsforløb af henholdsvis en patient med knæsmarter og en patient med spændingshovedpine.

»» Akupunktur er i de seneste år blevet en del af det etablerede behandlingssystem. Især praktiserende læger, sygehuspersonale og jordemødre har taget denne behandlingsform til sig. Omkring en tredjedel af landets praktiserende læger anvender på nuværende tidspunkt akupunktur som del af deres behandling(1). I fysioterapien spiller behandlingsformen også en stadig voksende rolle. Faggruppen "Akupunktur og Smerte" under Danske Fysioterapeuter har således igennem de sidste par år haft et jævnt stigende medlemstal.

Akupunktoren har med sit udgangspunkt i den traditionelle kinesiske medicin (TCM) været anset som en alternativ behandlingsform af den vestlige sundhedsvidenskab. Dette skyldes formentlig de grundlæggende forskelle mellem de to verdners opfattelse og forståelse af menneskekroppen på et såvel fysiologisk, som meta-fysiologisk plan.

I sin oprindelige kinesiske form tog akupunktoren udgangspunkt i en taoistisk opfattelse med vægt på ubalancer i kroppen og inddragelse af begreberne yin og yang. Akupunktur er i den kinesiske udgave en del af en intervention, som har som mål at normalisere ubalancer via påvirkning af energibaner i kroppen (medianer). I den vestlige sundhedsvidenskab har akupunktoren fået en mere neurofysiologisk tilgang. Blandt andet har store tyske, randomiserede multicenter-undersøgelser i klinisk praksis genereret ny viden om akupunktorens neurofysiologi (2). Med udgangspunkt i denne neurofysiologiske forståelse er akupunktoren ved at vinde indpas i

den moderne vestlige medicinske diagnostik, og det har ført til, at fysioterapeuter i stigende grad er begyndt at inddrage akupunktur i behandlingen af muskuloskeletale smertetilstande.

DOKUMENTATIONEN

Til trods for metodiske problemer i de videnskabelige studier specielt mht. placebo-effekten foreligger der evidens for brugen af akupunktur i behandlingen af adskillige problematikker. Bedst evidens findes der for behandling af kroniske knæsmærter (3) og knæartrose (12), uspecifikke lændesmerter (4), migræne (5)(6) og spændingshovedpine (7). Endvidere findes der evidens for behandling af hofteartrose (8), kroniske nakkesmerter (9)(10) og kroniske skuldersmerter (10). Der foreligger desuden undersøgelser og systematiske reviews med evidens for akupunktur i forbindelse med post-operativ og graviditetsrelateret kvalme (13)(14)(15), menstruationssmerter (16) og albuesmerter (17). Generelt må akupunktur anses som et dokumenteret redskab til behandling af langvarige muskuloskeletale smerteproblematikker (17) med bedre effekt end placebo eller ingen behandling (19).

Der findes ingen dokumentation for behandling af neuropatiske/radikulære smerter på nuværende tidspunkt, men protokoller og casestudier beskriver igangværende interessante undersøgelser på området (20)(21). Uden for det muskuloskeletale område kan desuden nævnes akupunktur til at fremme spontan fostervending fra sædestilling, "breech presentation" (22)(23)(24). Der er fortsat behov for forskning, da effekten stadig på mange områder er utilstrækkeligt undersøgt, og virkningsmekanismerne kun delvist dokumenteret.

EN NATURLIG DEL AF FYSIOTERAPI

Udviklingen inden for den vestlige medicinske form for akupunktur har medført, at denne kan fungere som en fuldstændig integreret behandlingsform i nutidens diagnostiske fysioterapi. De nuværende neurofysiologiske forklaringsmodeller og den anvendte vestlige medicinske terminologi gør det muligt at kommunikere med det øvrige sundhedspersonale og informere patienten om akupunktorens potentiale. På baggrund af den foreliggende dokumentation og en vurdering af "cost effectiveness" er der flere videnskabelige studier, der peger på, at akupunktur bør foretrækkes til en række muskuloskeletale problematikker frem for andre af fysioterapiens passive behandlingsformer (25)(26)(27)(28).

Det skal dog understreges, at aktive behandlingsformer som udgangspunkt bør have førsteprioritet, og at behandlingen bør tage udgangspunkt i en grundig undersøgelse med opmærksomhed på smertemekanismer, neurofysiologiske forhold, differentiel-diagnostik, kontraindikationer og patientens modtagelighed for behandlingen. Som ved anden behandling skal patientens modtagelighed vurderes ud fra et bio-psyko-socialt perspektiv, men også behandlerens eget terapeutiske udgangspunkt, praktiske erfaring og overbevisning synes at have stor betydning for et positivt resultat (29). På denne baggrund kunne mantraet om "den rette behandling til den rette patient på det rette tidspunkt" suppleres med "den rette behandler".

Der er evidens for, at akupunktur er relevant som en del af behandlingspaletten til blandt andet kroniske knæsmærter og knæartrose, uspecifikke lændesmerter, migræne og spændingshovedpine.

VIRKNINGSMEKANISMER

Akupunktoren menes at virke på forskellige niveauer. Nål-indstikkets afferente stimulation af de frie nerveender aktiverer en axonrefleks og øger den lokale blodgennemstrømning, hvilket fremmer den lokale helingsproces. På spinalt niveau aktiveres inhiberende interneuroner i baghornet, hvilket har en smertelindrende effekt via gate-control-mekanismen i det pågældende segment.

Fra hypothalamus og den periaquaduktale grå substans (PAG) udskilles serotonin og noradrenalin, som regulerer descenderende smertemekanismer, der inhiberer aktiviteten i baghornene på alle segmentniveauer. Centralt aktiveres blandt andet områder i det limbiske system, frontallappen og dele af thalamus, hvilket spiller en rolle for smertens emotionelle komponenter. Fra dette niveau reguleres ligeledes funktioner i både det hormonelle system, og det autonome nervesystem, hvilket kan have indflydelse på bl.a. søvn, appetit og humør.

På www.dffas.dk kan man læse en mere detaljeret beskrivelse af virkningsmekanismerne bag akupunktur og den foreliggende evidens. Her kan man også læse referatet fra den internationale kongres "Contemporary Acupuncture, Integration in Today's Health Care". Fysioterapeut Maja Helbo Jensens artikel "Medicinsk akupunktur og videnskabelig dokumentation" fra Fysioterapeuten nr.1, 2011 beskriver såvel virkningsmekanismer som dokumentation.

 [Link: fysio.dk/medicinsk-akupunktur](http://fysio.dk/medicinsk-akupunktur)

CASE

Mand med knæ smerter

»» 63-årig mand henvises til fysioterapi på grund af smerter i venstre knæ. Der ses en ledspalte-reduktion på røntgen. Patienten har haft intermitterende venstresidige smerter igennem tre år. Smerterne beskrives som dybe smerter i knæet og ømhed/murren svarende til lårets yderside og skinnebenets forside. Smerterne er værst morgen, ved løft, og efter at patienten har siddet i længere tid. Smerterne aftager ved aflastning og under let aktivitet og angives til 0-5 på numerisk smerteskala (NRS): 0-5.

Kliniske fund: Varus-stilling i venstre knæ. Let nedsat ekstension og fleksion sammenlignet med højre side. Arbejdsdiagnose er venstresidig knæartrose. Målet for behandlingen er at bevare funktionen i knæet under hverdagsaktiviteter og reducere smerteniveauet.

Behandlingsplan: 5-10 sessioner inden for ca. 40 dage.

Der benyttes følgende måleredskaber: KOOS, NRS og Patient Specific Function Scale ved første og femte behandling samt ved forløbets afslutning.

BEHANDLINGEN:

- Information omkring knæartrose med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsen referenceprogram (30).
- Instruktion i relevant øvelsesterapi/træning/aktivitet.
- Anbefaling om vægttab for at opnå smertereduktion.
- Akupunktur: Punkter omkring ve. knæ, knæets segmentære innervation (L2-L4) og enkelte distale punkter (kaldt major-points). Tid: 10-20 min.
- Eventuel el-akupunktur som behandlingsprogression efter et par behandlinger.

CASE

Kvinde med hovedpine

»» 35-årig kvinde henvises til fysioterapi pga. hovedpine. Normal røntgen af cervikal-columna. Kvinden har lidt af i intermitterende hovedpine igennem 4-5 år med øget frekvens de sidste fem måneder. Der er intet kendt traume eller episoder med nakkehold. Smertebeskrivelse: Trykkende bånd om hovedet og trykken bag øjnene. Smerterne er værst på jobbet og op ad dagen. Smerterne kan reduceres med smertestillende medicin og moderat fysisk aktivitet. Smerterne angives til 0-6 på numerisk rangskala (NRS) for smerte.

Kliniske fund: Ingen bevægelsesindskrænkning af cervikal-columna, men palpation af suboccipital muskulatur, m. trapezius, m. sternocleidomastoideus, m. levator scapulae m.fl. fremprovokerer kendte symptomer. Arbejdsdiagnose er spændingshovedpine. Målet for behandling er reduktion af intensitet og frekvens af hovedpine.

Behandlingsplan: 10 sessioner inden for ca. 60 dage.

Der benyttes følgende måleredskaber: Hovedpinedag-bog, registrering af medicinforbrug og NRS hver 14. dag.

BEHANDLINGEN:

- Information om spændingshovedpine med udgangspunkt i Dansk Hovedpineselskabs referenceprogram (31).
- Instruktion i holdningskorrektur, arbejdspladsens indretning, relevant øvelsesterapi og afspændingsteknik.
- Akupunktur: Suboccipitalt og øvrige relevante muskler samt enkelte major-points. Tid: 10-20 min. ●

EN KOMPLET
LITTERATURLISTE
KAN DOWNLOADES
FRA FYSIO.DK/
ARTIKELBILAG

BLÅ BOG

Sune Lindrup blev fysioterapeut i 2003, og har siden 2005 været praktiserende fysioterapeut på klinikken A-Fys i Solrød. Han har en efteruddannelse inden for manuel terapi (ExamMT), Mckenzie (CertMDT), akupunktur (MedAc) og idrætsfysioterapi (FFI) og har siden 2009 undervist på Sygeplejeskolen i Hillerød i forflytningsteknik. Sune Lindrup har de sidste 7-8 år anvendt akupunktur som en del af sin fysioterapeutiske behandling og deltaget på flere efteruddannelseskurser i akupunktur.

Gangbesvær som følge af artrose i knæ og hofte øger risiko for tidlig død

Et engelsk kohortestudie viser, at der er en overdødelighed på grund af kardiovaskulær sygdom hos mennesker med artrose i knæ og hofter. Den øgede dødelighed hos patientgruppen er associeret med gangbesvær

AF LISE WALTHER JØRGENSEN, SARAH KROMAN, BIRGITTE HOUGS KJÆR, LINA HOLM INGELSRUD

» I et kohortestudie med 1163 engelske deltagere har Nüesch et al. undersøgt dødeligheden blandt mennesker med røntgenverificeret osteoartrose (OA) i hofte eller knæ og sammenlignet med dødeligheden i baggrundsbefolkningen. Undersøgelsen viser, at når der tages højde for faktorer som alder og køn, er der en statistisk signifikant overdødelighed blandt mennesker med OA. Den generelle dødelighed hos mennesker med OA viste sig at være 1,5 gange større, end hvad man kunne forvente sammenlignet med baggrundsbefolkningen. Når man så på den specifikke dødsårsag viste det sig, at flere mennesker med OA dør af kardiovaskulær sygdom eller demensrelaterede årsager i forhold til baggrundsbefolkningen.

I undersøgelsen så man ligeledes på, om det var muligt blandt personer med OA at identificere bestemte modificerbare risikofaktorer, som havde en sammenhæng med denne overdødelighed. Analysen viste, at tilstedeværelsen af gangbesvær hos personer med OA medførte en markant øget risiko for (tidligere) død, selv når der i analysen var justeret for relevante confoundere såsom alder, køn, socio-økonomisk status, komorbiditet m.m. Man fandt en hazard ratio (HR) på 1.48, hvilket vil sige, at der er 48 procent større risiko for død, hvis personen har gangbesvær. I undersøgelsen konkluderes det, at den øgede dødelighed associeret med gangbesvær hovedsagligt er forårsaget af kardiovaskulære problemer.

Denne kohorteundersøgelse er stor og metodologisk velgennemført. Den har dog en række svagheder, som vurderes at medføre en vis un-

dervurdering af problemets omfang og uklarhed i forhold til, i hvor høj grad undersøgelsens resultat kan generaliseres til alle personer med OA. På trods af dette udgør undersøgelsens resultat ny vigtig viden for fysioterapeuter og for mennesker med OA.

For fysioterapeuten er de kliniske implikationer af denne undersøgelse, at personer med OA og gangbesvær skal behandles som personer, der er i høj risiko for at udvikle kardiovaskulær sygdom⁽¹⁾. Fysisk træning er allerede anbefalet med en styrke A i Sundhedsstyrelsens refernceprogram for behandling af knæartrose⁽²⁾. Den bedst undersøgte træningsform til personer med OA er styrketræning, som udover at nedsætte smerter kan forbedre leddets funktion og den almene funktion i dagligdagen. Styrketræning kan ligeledes forbedre sundhedstilstanden hos personer med metabolisk syndrom grundet inaktivitet, idet styrketræning forbedrer muskulaturens evne til regulering af bl.a. fedt og sukkerstoffer⁽³⁾. På baggrund af Nüesch et al.'s kohorteundersøgelse kan fysioterapeuter derfor med god grund anbefale eller behandle denne patientgruppe med styrketræning, som udover at virke symptomlindrende også kan medvirke til at forebygge død af kardiovaskulær sygdom. Set i et folkesundhedsmæssigt perspektiv bør fysioterapeuter ligeledes medvirke til at informere personer med OA om vigtigheden af at opretholde en fysisk aktiv hverdag, på trods af smerter og begyndende funktionsevnenedsættelser⁽¹⁾. ●

Referencer

1. Nüesch E, Dieppe P, Reichenbach S, Williams S, Iff S, Juni P. All cause and disease specific mortality in patients with knee or hip osteoarthritis: population based cohort study. *BMJ*. 2011;342:d1165. Epub 2011/03/10.
2. Sundhedsstyrelsen, Referenceprogram for knæartrose, København: Sundhedsstyrelsen, 2007.
3. Sundhedsstyrelsen, Center for Forebyggelse. FYSISK AKTIVITET - håndbog om forebyggelse og behandling. 2011.

BLÅ BOG

Lise Walther Jørgensen, Sarah Kroman, Birgitte Hougs Kjær, Lina Holm Ingelsrud er fysioterapeuter og p.t. studerende på kandidatuddannelsen i fysioterapi på Syddansk Universitet.

AF PH.D.-STUDERENDE LASSE CHRISTIANSEN (CAND.SCIENT.) OG PH.D.-STUDERENDE MARIA WILLERSLEV-OLSEN (CAND.SCIENT.), FORSKERGRUPPEN "FYSISK AKTIVITET OG HJERNEN", KØBENHAVNS UNIVERSITET

Lassech@sund.ku.dk og mwillerslev@gmail.com

FOTO THINKSTOCK OG PRIVAT

Antispastisk medicin hæmmer motorisk indlæring

Det er nok ikke nogen overraskelse, at man helst skal være frisk og veludhvilet for at få mest ud af træning og fysioterapi. Nu har ny forskning fra Københavns Universitet vist, at den sløvende effekt af antispastisk medicin modvirker de plastiske forandringer, der sker i nervesystemet ved træning, og medicin kan derfor være u hensigtsmæssig i forbindelse med genoptræning

RESUMÉ

Ny forskning peger på, at gængse antispastiske medikamenter modvirker de neurale processer, der ligger til grund for motorisk indlæring og genoptræning. Spasmolytika har tunge bivirkninger, og den daglige administration bør tilrettelægges med tanke på den samtidige genoptræning, så den ikke påvirker træningen og de efterfølgende neurale finjusteringer. Spasticitet bør ikke nødvendigvis behandles farmakologisk, og det anbefales at udvise forsigtighed, når der udskrives spasmolytika under genoptræning. Den aktive genoptræning er den vigtigste faktor, når patienter skal få det meste ud af de tilbageværende synaptiske forbindelser, og genvinde mest mulig funktion.

FIND FORSKERGRUPPEN PÅ HJEMMESIDE OG FACEBOOK

Følg forskergruppens videnskabelige arbejde på www.cphncm.blogs.ku.dk/ eller på Facebook som "Copenhagen Neurolab".

»» Genoptræning efter skader i centralnervesystemet (CNS) har til formål at øge patientens funktionsniveau og livskvalitet. For patienter med forhøjet muskeltonus består genoptræningen ofte af en kombineret behandlingsstrategi med både fysisk genoptræning og antispastisk medicin. Den farmakologiske behandling af stivheden er forbundet med kraftige bivirkninger og bliver ofte påbegyndt, uden at man tænker over, om behandlingen får betydning for genoptræningen. Som en del af forskerteamet "Fysisk aktivitet og hjernen" på Københavns Universitet har vi kunnet påvise, at antispastisk medicin kan have en negativ effekt på motorisk indlæring og en eventuel u hensigtsmæssig virkning på samtidig fysisk træning. Vi forslår et øget fokus på, at administreringen af antispastisk medicin sker på baggrund af netop de mekanismer, der bidrager til den forhøjede tonus, samt at indtagelsen af spasmolytika bliver timet, så den ikke hæmmer den daglige genoptræning.

HÆMMER DEN AKTIVITETSAFHÆNGIGE PLASTICITET

Vores forskningsgruppe viste for nyligt, hvordan en enkelt dosis af de antispastiske medikamenter Baklofen (20 mg) og Diazepam (10 mg) medførte en nedsat motorisk indlæringsevne hos raske forsøgspersoner (Willerslev-Olsen et al 2011). Begge medikamenter har en hæmmende effekt på eksitabiliteten i CNS (spændingsniveauet i neuronerne). Det er netop denne effekt, der gør dem virksomme i behandlingen af spasticitet, men samtidig modvirker de potentielt den styrkelse af de synaptiske forbindelser, der ses ved indlæring og træning, og derved det neurale grundlag for indlæring.

Studiet viste også, at den nedsatte motoriske indlæringsevne under medicinens påvirkning var sammenfaldende med en formindsket plastisk adaptation til træningen (Willerslev-Olsen et al

Det er væsentligt at time indtagelsen af antispastisk medicin i forhold til genoptræningen. Ny forskning viser, at medicinen hæmmer effekten af træningen.

2011). En tilsvarende forringet indlæring sås også hos en gruppe raske forsøgspersoner, der trænede en præcisionsopgave efter at have indtaget Tizanidin, et andet antispastisk medikament, der ligeledes virker hæmmende på især motorneuronerne i rygmarven (Christiansen et al ikke publiceret data).

Da medicinen ikke nødvendigvis har samme effekt ved indtagelse af en enkel dosis som ved kronisk brug og heller ikke nødvendigvis påvirker en rask person på samme måde som en person med en skade på CNS, er det nødvendigt også at efterprøve medicinens virkning på klinisk relevante patienter.

I et nyt pilot-studie testede vi derfor effekten af langtidsadministreret Baklofen på en kronisk (fire år efter traume) rygmarvsskadede person. Vedkommende blev testet på en række elektrofysiologiske- og adfærdsparametre dels i forbindelse langvarig indtagelse af Baklofen, og dels efter at denne var holdt op med at medicinere sig dagligt. Resultaterne viste som forventet, at medicinen havde en tydelig effekt på strækreflekserne i hvile. Forskergruppen så altså et øget respons på passivt stræk, efter at patienten var stoppet med at tage Baklofen. Dette havde dog ingen effekt på patientens funktionsevne. Den maksimale voluntære styrke over ankelledet var uændret, graden af dropfod var den

samme og evnen til at aktivere hele m. tibialis anterior synkront, et mål der tidligere er blevet vist at korrelere med graden af dropfod (Barthelemy et al 2010), var ligeledes upåvirket af medicinen.

Foruroligende nok var evnen til at lære en ballistisk plantarfleksion, en opgave der indebærer effektiv aktivering af flere motoriske enheder synkront, kraftigt mindsket under medicineringen. Det tyder på, at medicineringen mod spasticitet hæmmer den motoriske indlæring hos rygmarvsskadede betydeligt. Dette er i overensstemmelse med de tidligere resultater fra studiet på raske. Det skal samtidig understreges, at de receptorer, som antispastisk medicin rammer, ikke kun findes på det spinale niveau, men også kortikalt. Det betyder, at medicinens hæmmende effekt ikke kun medfører et øget hæmmende input til motorneuronerne, men også til forbindelser i hjernen, og således påvirker hjernes plasticitet negativt.

Det er derfor afgørende at tage højde for medicinens negative påvirkning af hjernens plasticitet, idet det potentielt kan give problemer i forhold til samtidig genoptræning af funktion og førlighed.

FOKUSERET BEHANDLING FRA ALLE SIDER

Ligesom det er svært at rådgive på baggrund forsøg på raske personer, kan man heller ikke generalisere effekten af medicinen fra én rygmarvsskadede til alle patientgrupper, der har forhøjet muskeltonus. Resultatet giver alligevel anledning til at overveje, om medicinering altid er den rigtige vej frem og illustrerer samtidig, at timingen af medicinindtagelsen bør planlægges nøje, hvis genoptræningen skal have optimal effekt. Antispastisk medicin dæmper reflekser i hvile, men hvordan modulerer den reflekserne under gang, og hvordan påvirker den funktionsniveauet?

Yderligere forskning på området er påkrævet, før disse spørgsmål kan besvares, men to årtiers forskning inden for området peger på, at der er grund til at overveje, om medicinering altid er den rigtige løsning på en neuromuskulær stivhed. Det er desuden vigtigt at understrege, at antispastisk medicinering som udgangspunkt ikke er livsvarig, og at effekten af medicinen løbende bør evalueres, så man undgår, at patienten får et liv fyldt med bivirkninger uden den ønskede medicinske effekt. ●

BLÅ BOG

Lasse Christiansen, cand.scient. i humanfysiologi fra det daværende Institut for Idræt, Københavns Universitet. Han færdiggjorde i 2011 sit speciale omhandlende optimering af motorisk indlæring i forskningsgruppen "Fysisk aktivitet og Hjernen". I 2012 startede han på sin ph.d., der handler om hjernens belønningssystemer i relation til motorisk indlæring og genoptræning. Parallelt med dette har han arbejdet med spasmolytikas indvirkning på indlæring hos raske og rygmarvsskadede.

Maria Willerslev-Olsen, cand.scient. i biokemi på Københavns Universitet 2009. Hun skrev sit speciale i samarbejde med forskningsgruppen "Fysisk aktivitet og Hjernen" på Institut for Idræt, Københavns Universitet. Specialet omhandlede gangfunktion, med særligt fokus på dropfod, hos personer med rygmarvsskade. Var ansat som forskningsassistent fra 2009-2011, hvor hun beskæftigede sig med antispastisk medicinering og funktion. I februar 2011 påbegyndte hun sin ph.d., hvis hovedformål er at undersøge, hvorvidt spasticitet er et funktionelt problem hos børn med spastisk cerebral parese.

Hvem skal have din stemme?

Lene Christoffersen

Brian Errebo-Jensen

Niels Honoré

Tina Lambrecht

Lisbeth Schrøder

Mød de fem kandidater, der stiller op til formandsvalget i Danske Fysioterapeuter:

VALGMØDER:

- **Aalborg Sygehus Syd, auditoriet:**
7. januar
- **Silkeborg Medborgerhus:**
8. januar
- **Fredericia Idrætscenter, Furniture Lounge:**
9. januar
- **Ringsted Kongrescenter:**
10. januar
- **Rigshospitalet, kantinen:**
14. januar

Møderne foregår fra kl. 17 – 20.
Der er mad og drikke til deltagerne.
Tilmelding er ikke nødvendig.

MØDER & KURSER

Henvendelse vedrørende annoncering af arrangementer i Danske Fysioterapeuters regioner, fraktioner eller faggrupper skal ske til **Anne Guldager, ag@fysio.dk - 33414630**. Henvendelse vedrørende øvrig annoncering skal ske til Dansk Mediaforsyning på tlf.: 70224088, fysiotekst@dmfnet.dk

Se oplysninger vedrørende deadlines, priser og formater på fysio.dk - Fysioterapeuten - annoncering

REGION MIDTJYLLAND

MØD FORMANDSKANDIDATERNE

Danske Fysioterapeuter skal have ny formand. Formandskandidaterne holder derfor en række medlemsmøder, hvor du har mulighed for at møde kandidaterne og stille spørgsmål. Mødet i Region Midtjylland bliver den 8. januar i kantinen på Regionshospitalet i Silkeborg. Nærmere information vil være tilgængelig på midtjylland.fysio.dk, hvor du også altid kan holde dig opdateret på nye spændende arrangementer her i Midtjylland.

Husk også at du kan følge med i foreningsarbejdet i din region på [facebook.com/danskefysioterapeuter](https://www.facebook.com/danskefysioterapeuter). regionmidtjylland

MINIFAGFESTIVAL 2013 - HVILKE FAGLIGE EMNER OPTAGER DIG?

Danske Fysioterapeuter i Region Midtjylland vil i 2013 genoptage succesen med en Minifagfestival. Vi søger lige nu inputs til emner, og går du med en faglig arrangør i maven, så hører vi også gerne fra dig! Hvilke faglige emner synes du er allermest spændende, vigtige, sjove? Går du og tænker, at du gerne vil lære noget mere om diagnostisk fysioterapi, smertelindring, idrætsskader, fysioterapi som psykiatrisk behandling eller noget helt femte? Så vil vi gerne høre det, så vi kan arrangere en Minifagfestival af høj kvalitet! Mail gerne dine kommentarer til kontormidt@fysio.dk

MEDARRANGØR AF MINIFAGFESTIVAL 2013?

Har du så mange idéer, at de vrimler i hovedet, eller kunne du tænke dig at få erfaringer med at arrangere et stort arrangement og samtidig snuse til den organisatoriske del af fagforeningsarbejdet? Så meld dig til arrangørgruppen ved at sende en mail til midtjylland@fysio.dk

REGION SJÆLLAND

REGION SJÆLLAND EFTERLYSER KVALITETSUDVIKLINGSPROJEKTER.

I "Fonden til fremme af fysioterapeutisk forskning, uddannelse, information m.v." forventes der afsat ca. 87.000 kr. til udviklingsprojekter i Region Sjælland i 2013. Der kan søges penge til kvalitetsudviklingsprojekter med relevans for praksissektoren. Fristen for indsendelse af ansøgning er den 13. februar 2013. *Læs mere på: <http://fysio.dk/Regioner/sjaelland/>*

Se listen med deadlines for 2013 på fysio.dk/Fysioterapeuten/Deadlines/

Danske Fysioterapeuters
Faggruppe for Akupunktur og Smerte

DFFAS opdateringsdag

Dagens program:

- Teoretisk oplæg om fysioterapi til patienter med langvarige smerter
- Akupunkturbehandling – med udgangspunkt i kliniske cases

Sted: Buddingevej Fysioterapi, Buddingevej 85, Kgs. Lyngby

Tid: 8. december kl. 09.30-16.00

Underviser: Bjarne Rittig-Rasmussen

Deltagerantal: 25 (først til mølle-princippet)

Pris: Gratis for medlemmer af Faggruppen for Akupunktur og Smerte

Tilmelding: inden den 3. december kl. 08.00

Kursus 3: 18. - 20. januar, Hvidovre

Smerte & Fysioterapi

Smertescole

Kursisterne modtager en powerpointpræsentation, som bliver gennemgået. Kursisten kan efterfølgende anvende materialet til egne kurser. Emnerne som bliver gennemgået er smerte, sensibilisering, nociception, motion og træning samt medicin. Kurset forudsætter Explain Pain.

Tid: 15. januar 2013 kl. 9 - 1830

Sted: Fysiocenter Århus, Vesterbro Torv 1-3, Århus C

Pris: Medl af SMOF: 2.100 kr., ikke-medl: 2.400 kr

Underviser: Morten Høgh

Læs mere på www.videnomsmerter.dk og www.smof.dk

McKenzie Institut

Diskusprolaps-kursus d. 18.-20- januar 2013 i København

Deltag i tre-dages interaktivt kursus, hvor du får konkret viden og praktiske kundskaber til at undersøge og behandle prolaps-patienter. Kurset omfatter undersøgelsesmetoder, ræsonnering, differentialdiagnostik og evidensbaseret behandling. På kurset kommer du til at undersøge patienter, for at træne færdigheder og klinisk ræsonnering i praksis.

Pris: kr 4.500,- / medlemmer af IMDT kr 4.200,-

Mere information på www.mckenzie.dk

Basic Body Awareness Therapy – BBAT 2

Kurset er en opfølgning af BBAT 1. Gennem faglig fordybelse tilegner deltagerne sig kundskaber, færdigheder og holdninger, så de får større personlig erfaring med øvelserne i BBAT. Teori om bevægelsesmæssige grundprincipper i BBAT bliver gennemgået, og deltagerne får kendskab til og forståelse af terapeutisk holdning og kommunikation. Deltagerne får praksiserfaring med BBAT rettet mod individuel behandling m.h.t. såvel terapeutisk interview og samtale som tilpasning til klinisk brug. Forudsætning for optagelse er, at rapporten efter BBAT 1 er blevet godkendt af underviseren.

Tid: 14. - 19. april 2013

Sted: Kerteminde Vandrerhjem

Pris: Kr. 12.200,- dækker overnatning i enkeltværelse og forplejning

Tilmelding: Senest 1. februar 2013

- se www.psykfys.dk/kurser/kursuskalender

Deltagere: 12 fysioterapeuter

Underviser: Kirsten Nissen, fysioterapeut, læreruddannet i BBAT

Læs mere på www.psykfys.dk

Basic Body Awareness Therapy – BBAT i 2013

Kursus	Dato	Kursuspris	Læs mere og tilmeld dig på
BBAT 2	14.-19. april	12.200 kr	www.psykfys.dk
BBAT 1	26.-31. maj	12.400 kr	www.fysio.dk
BBAT 2 sem.	8.-11. sept.	9.100 kr	www.psykfys.dk
BBAT 4	29.sept-3.okt.	12.300 kr	www.psykfys.dk
BBAT 1	10.-15. nov.	12.400 kr	www.fysio.dk

Institut for Mekanisk Diagnostik og Terapi,
McKenzie Institut Danmark

Part A

Undersøgelse og behandling – Lumbal Columna

Tid: 31. januar - 3. februar 2013

Sted: Fysioterapeutisk Specialist Team, Ådalsvej 27, Risskov

Pris: kr 5.050,-

Tilmelding via www.mckenzie.dk

Se hjemmesiden for yderligere oplysninger

Part B

Columna cervicalis

Målgruppe: Fysioterapeuter, der har gennemgået Part A

Tid: 24. -27. januar 2013

Sted: Fysioterapeutisk Specialist Team, Ådalsvej 27, Risskov

Pris: Medlemmer IMDT kr 5.050,- Ikke medlemmer 5.450,-

Tilmelding via www.mckenzie.dk

Se hjemmesiden for yderligere oplysninger

Part C

Lumbal columna, avanceret problemløsning. Underekstremiteter, diagnostik og behandling.

Målgruppe: Fysioterapeuter, der har gennemgået Part A og B

Tid: 17. - 20. januar 2013

Sted: Fysioterapeutisk Specialist Team, Ådalsvej 27, Risskov

Pris: Medlemmer IMDT kr 5.050,- Ikke medlemmer 5.450,-

Tilmelding via www.mckenzie.dk

Se hjemmesiden for yderligere oplysninger

Fagforum for Onkologisk og Palliativ fysioterapi

Temadage

Tid: 28. februar - 1. marts

Sted: Skanderborg Vandrerhjem

Titel: Hvordan skubbe uden at skubbe omkuld
– i arbejdet med kræftpatienter?

To temadage med fokus på anerkendelse, fysisk aktivitet, motivation og mestring.

Pris: 2.500 kr. for medlemmer af fagforum,
3.000 kr. for ikke-medlemmer.

Tilmelding senest 01.02.13.

Se nærmere om program og tilmelding på hjemmesiden:

www.onkpalphysio.dk

Temadagene afholdes i forbindelse med den årlige generalforsamling i fagforum.

Temadag om skulder

Patienter med skuldersmerter – hvornår kan vi undgå operation i skulderen, hvis vi i stedet træner? Og hvordan skal der trænes? Meget ny viden og evidens er samlet inden for undersøgelse og træning af den ikke-traumatiske smerteskulder. Kliniske test, implementering og effektmåling bliver omdrejningspunkterne på dagen, og oplægsholdere fra Sverige og Belgien er inviteret. Målgruppen er fysioterapeuter i alle regier, hvor fysioterapeuter undersøger og behandler skulderpatienter.

Temadagen arrangeres i samarbejde med Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi, Fagforum for Idrætsfysioterapi og Syddansk Universitet.

Læs mere på www.fysio.dk/kursuskalender

Tid: 7. februar 2013.

Sted: Rigshospitalet, København

Pris: Kr. 1.995,- inkl. forplejning . Studerende kr. 500,-

Tilmelding: Hurtigst muligt på www.fysio.dk/kurser

Deltagerantal: 200 fysioterapeuter

Undervisere: Forskere fra FoF på Syddansk Universitet. Mogens Dam, København. Filip Struyf, Belgien. Theresa Holmgren, Sverige. Ann Cools, Belgien.

SOCIALPÆDAGOGERNE

Temadag: Voksne med udviklingshæmning

Arbejder du med voksne personer med udviklingshæmning? Og trænger du til inspiration til sundhedsfremmende aktiviteter og forebyggelse af livsstilssygdomme for borgere med udviklingshæmning? Temadagen giver bud på sundhedsfremmende aktiviteter inden for holdtræning, ridning, bassin og udendørs aktiviteter. Etik og snitflader for hvornår og hvordan fagprofessionelle iværksætter sundhedsfremmende aktiviteter bliver drøftet, og der vil blive lagt op til hvordan vi udvikler et godt samarbejde, hvor socialpædagoger og fysioterapeuter får øje for hinandens kvaliteter. Hvordan kan fysioterapeuter sammen med socialpædagoger i botilbudene være med til at øge voksne udviklingshæmmedes fysiske aktivitet og samtidig styrke empowerment og selvbestemmelse? Målgruppen er fysioterapeuter og socialpædagoger.

Temadagen er udviklet i samarbejde med repræsentanter fra Socialpædagogisk Landsforening

Praktiske oplysninger:

Tid: 16. april 2013

Sted: Odense Kommunes Uddannelsescenter, Odense

Pris: Kr. 1.995,- inkl. forplejning, uden overnatning.

Deltagerantal: 100 – 150 fysioterapeuter og socialpædagoger

Tilmelding: Senest 19. februar 2013 på www.fysio.dk/kurser

Ridefysioterapi

Fysioterapi med hesten som redskab. Kursets praktiske vinkel er valg af hest, centreret ridning, bagrytterfunktion og ideer til behandling.

Teoretisk bliver der lagt særlig vægt på evidens og effektmåling, neurologi, cerebral parese, test og målemetoder til voksne, test og målemetoder til børn, ICF som referenceramme, planlægning af behandling, hesten som fysioterapeutisk redskab samt pædagogik. Kurset består af tre moduler med hjemmearbejde mellem modulerne, praktik og en frivillig teoretisk opgave efter endt kursusforløb. Det fulde kursusforløb er vurderet til 7 ECTS point.

Målgruppen er fysioterapeuter, der ønsker at arbejde som ridefysioterapeuter

Læs mere på www.fysio.dk/kursuskalender

Praktiske oplysninger:

Tid: Modul 1: 24. maj 2013. Modul 2: 25. – 26. maj 2013.

Modul 3: 6. – 9. september 2013

Sted: Kolding Vandrerhjem og Skærgården, Center for Ridefysioterapi

Pris: Kr. 21.900. inkl. overnatning på dobbeltværelse, fuld forplejning og praktik. Allerede godkendte ridefysioterapeuter: modulerne 2-3: kr. 15.750,-

Tilmelding: Tilmeldingsfrist 1. april 2013 på www.fysio.dk/kurser

Deltagerantal: 24 fysioterapeuter

Kursus for undervisere: Motor Control and Balance

Underviser eller forsker du i motorisk kontrol og balance? På dette unikke kursus fortsætter Anne Shumway-Cook og Marjorie Woollacott hvor de slap, sidst de holdt kursus i Danmark. Du vil på dette kursus få en endnu grundigere forståelse for Motor Control and Balance og få redskaber til at formidle denne viden teoretisk og praktisk. Evidensbegrebet uddybes og relateres til undersøgelse, test og analyse af testresultater og klinisk ræsonnering. Der bliver stor deltageraktivitet med afsæt i cases. Eksempler på undervisningsforløb præsenteres, drøftes og afprøves i løbet af kurset.

Målgruppen er fysioterapeuter, der underviser, forskere og faglige udviklere. Det forventes, at deltagerne tidligere har deltaget på et kursus med Shumway-Cook og Woollacott, eller at man har tilsvarende kompetencer. Undervisningen er på engelsk og det forventes at deltagerne læser og forstår relevant forskningslitteratur.

Læs indholdet på kurset på www.fysio.dk/kursuskalender

Tid: 12.- 14. juni 2013

Sted: Hvidovre Hospital.

Pris: Kr. 5.250,- inkl. forplejning. Eksternat

Deltagerantal: 40-60 fysioterapeuter

Tilmelding: Senest 17. april 2013 på www.fysio.dk/kurser

Kursusprog: Engelsk

Undervisere: Anne Shumway-Cook, fysioterapeut, Ph.D., University of Washington, Seattle, Washington. Marjorie H. Woollacott, Ph.D., University of Oregon, Eugene, Oregon

Fysioterapeuten som underviser

Skal du til at undervise, eller vil du udvikle dine kompetencer som underviser og formidler?

Få styr på de forskellige roller som underviser og bliv trænet i at sætte scenen for undervisningen ved at kunne veksle mellem rollerne og forskellige pædagogiske virkemidler. Du bliver trænet i forskellige teknikker, som kan anvendes over for store og små forsamlinger, og du lærer at præsentere et budskab med overbevisning, så du med størst mulig gennemslagskraft bliver i stand til at brænde igennem over for en given modtagergruppe.

Læs mere på www.fysio.dk/kursuskalender

Tid: 14. – 15. marts 2013

Sted: Hvidovre Hospital, undervisningsbygningen

Pris: Kr. 3300,- eksternat. Ergoterapeuter kr. 4300,-

Tilmelding: Senest 13. januar 2013 på www.fysio.dk/kurser

Deltagerantal: 24 fysioterapeuter. Ergoterapeuter i den udstrækning der er plads.

Undervisere: Helle Østergård, fysioterapeut, kandidat i pædagogisk psykologi og Mette Hald, lektor, cand.mag. i dansk og filosofi og forfatter til bogen "Præsentation og formidling".

Lungefysioterapi: Grundlæggende viden og klinisk praksis

På dette kursus bliver du opdateret med evidensbaseret viden og konkrete redskaber til at varetage lungefysioterapi til forskellige patientkategorier. Der fokuseres primært på de store hovedområder: Den medicinske patient - herunder KOL, astma, pneumoni - den kirurgiske patient samt patienten med neuromuskulær sygdom.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Praktiske oplysninger:

Tid: 13. - 15. maj 2013

Sted: Hvidovre Hospital

Pris: Kr. 4.700,- inkl. forplejning. Eksternat

Tilmelding: Senest 17. marts 2013 på www.fysio.dk/kurser

Undervisere: Monica Fagevik-Olsén, spec.sjukgymnast, docent, Peter Lange, ledende overlæge, dr.med., Tove Tafdrup Olsen, specialeansvarlig fysioterapeut, Inger Juul Poulsgaard, fysioterapeut samt Linette Marie Kofoed.

Kvalitet i holdtræning - få ny inspiration!

Få nye ideer og inspiration til kreativ holdtræning med målrettet, differentieret træning, aktiv brug af musik som inspiration og motivation samt tips til den gode kommunikation om "ansvar for egen træning". På kurset arbejdes teoretisk og praktisk med eksempler fra deltagernes hverdag med holdtræning indendørs og udendørs. Målgruppen er fysioterapeuter på klinikker, sundhedscentre og andre steder, hvor man arbejder med holdtræning af patienter og borgere. Formålet med kurset er, at deltagerne kommer hjem med ny viden og inspiration til at udvikle kvaliteten i træningen.

Læs mere på www.fysio.dk/kurser

Tid: Fredag 12. april - lørdag 13. april 2013

Sted: Fyn

Pris: Kr. 3.300,- Eksternat. Ergoterapeuter kr. 4300,-

Deltagerantal: 24 fysioterapeuter. Ergoterapeuter i den udstrækning der er plads.

Tilmelding: Senest 17. februar 2013 på www.fysio.dk/kurser

Undervisere: Dorthe Varning Poulsen, fysioterapeut, Msc. Idræt og Velfærd og Katja Arnoldi, fysioterapeut og adjunkt, UC Sjælland

Rehabilitering af hjertepatienter med komplekse diagnoser og tilstande

Hvad er den rette fysiske træning og hvordan opnår vi den bedst mulige mentale trivsel og velbefindende hos patienter med hjerteklap, endocarditis, hjertetransplantation, atrieflimren eller indopereret ICD enhed? Hvad kendetegner den enkelte sygdomsgruppe i forhold til sygdomsudvikling, symptomer, diagnose og behandling? Formålet med kurset er at give fysioterapeuten, sygeplejersken og lægen evidensbaseret viden og konkrete redskaber til at varetage hjerterehabilitering til denne voksende gruppe af patienter.

Målgruppen er fysioterapeuter, sygeplejersker og læger, der arbejder med hjertepatienter og rehabilitering i klinisk praksis på tværs af sektorer.

Kurset udbydes i samarbejde med CopenHeart, Fagforum for Hjerter- og Lungefysioterapi og Hjertereforeningen. Læs mere på www.kurser.dk

Tid: 24. - 25. maj 2013

Sted: Rigshospitalet, København

Pris: Kr. 3500,- incl. middag fredag aften for fysioterapeuter samt sygeplejersker og læger tilknyttet CopenHeart. Andre sygeplejersker og læger er velkomne i den udstrækning der er plads.

Pris: kr. 4500,-

Deltagerantal: 200

Tilmelding: Senest 27. marts 2013 på www.fysio.dk/kurser

Undervisere: Læger, sygeplejersker og fysioterapeuter fra ind- og udland med særlig kundskab og klinisk erfaring indenfor de enkelte diagnoser og tilstande.

DEN INTELLIGENTE KROP
- en sund livsstil i udvikling

Kurser og uddannelser 2013

med fysioterapeuterne Lotte Paarup & Hilde Gudding

Kursus/Uddannelse	Start dato / Varighed / Pris	Sted
Åndedrættet er motoren	17. januar / 7 timer / 1.500,-	Herlev
Pilates og det naturlige åndedræt - efterudd. for Pilates instruktører	15. februar / 7 timer / 1.500,-	Herlev
Den elastiske bækkbund	21. februar / 5 timer / 1.200,-	Herlev
Pilates Reformer udd. - Modul 1	1. marts / 21 timer / 5.500,-	Herlev
Pre-Pilates	7. marts / 16 timer / 2.500,-	Herlev
Psoas, den oversete muskel	18. april / 5 timer / 1.200,-	Herlev
Sunde fødder	2. maj / 5 timer / 1.300,-	Herlev
Pilates Matwork uddannelse	3. maj / 60 timer / 16.500,-	Herlev

Læs mere om de enkelte kurser på
www.denintelligentekrop.dk

Vi afholder også de enkelte kurser ude af huset, kontakt os for muligheden.

Vi kan også kontaktes på tlf. 44927349 eller på mailadressen info@denintelligentekrop.dk

Ackermann College

40-years experience of education

Est 1974

Dr. W.P.A.

Structural Osteopathy and Soft Chiropractic!

- Intensive -
- 5 days practical education with Diploma
- Focused -
- Diagnostics - exact HVLA Techniques
- Practical -
- 90 % of the seminar are practical exercises
- Individual -
- Maximum 7 students per teacher
- Proven -
- The techniques can be used in your own practise directly after the course!

Experienced teachers: Eg. P.W. Ackermann, Assoc. Professor, Orthopedic Specialist, D. Salomonsson, PT

Sturegatan 50, 114 36 Stockholm
Tel: +46-8-662 04 02 - Fax: +46-8-661 20 05
www.ackermann-institutet.se - info@ackermann-institutet.se

Bobath kursus (IBITA) i 2 diplommoduler om neurorehabilitering

Med afsæt i Bobath konceptet, udbyder Metropol i samarbejde med IBITA* 2 diplommoduler hvor du lærer om den nyeste forskning inden for patoneurologi og behandling til mennesker med erhvervet hjerneskade. Der er fokus på integration af ICF i den kliniske ræsonnering med vægt på mobilitetsaspektet. Dine kliniske erfaringer inddrages og kvalificeres med patientbehandling gennem hele modulet. Læs mere og tilmeld dig her:

www.phmetropol.dk/bobath1 og /bobath2

Tilmeldingsfrist: 7. januar 2013

Arrangør og oplysninger:

Professionshøjskolen Metropol,
Inger Birthe Bjørnlund tlf. 7248 7694
eller inbj@phmetropol.dk

METROPOL

Kompetencegivende
efter- og videreuddannelse

*) International Bobath Instructors
Training Association

1-dags Introduktionskursus i

ULTRALYDSSCANNING

For dig der gerne vil anvende ultralydsscanning i din klinik

På dette intensive kursus får du en teoretisk introduktion, og du kommer i praksis til at arbejde med de grundlæggende funktioner, når du skal fremkalde og analysere scanningsbilleder.

Få praktisk træning. Det primære fokus på kurset er praksisafprøvning ved scanneren, hvor du kommer til at gennemgå og arbejde med standardprojektioner, du typisk vil anvende i klinikken. Udvalgte scanninger i ankel-, knæ- og skulderregion gennemgås også på kurset. Efter kurset kan du selv anvende basal ultralydsscanning i klinikken. Det er vigtigt for os, at du får rig mulighed for at træne og diskutere dine scanninger med underviseren. Derfor har vi begrænset deltagerantallet til 12 personer.

Læs mere på www.proterapi.dk/kursus

Moderne udstyr

ProTerapi og GE Healthcare stiller ultralydsscannere til rådighed på kursusdagen.

Tid: 31. januar 2013, 9.30 - 15.30.

Sted: GE, Park Allé 295, 2605 Brøndby.

Pris: 1.500 ekskl. moms pr. deltager.

Underviser: Christian Neergaard, Fysioterapeut, master i idræt og velfærd. Lektor på Fysioterapiuddannelsen, Professionshøjskolen Metropol. Underviser bl.a. i ultralydsscanning. Forfatter til flere lærebøger indenfor idrætsfysioterapeutiske områder. Christian Neergaard anvender selv ultralydsscanning i sin klinik.

Tilmelding: Tilmeld dig allerede i dag på www.proterapi.dk/kursus eller ring på 4344 4200

ProTerapi A/S

ProTerapi A/S • Sdr. Ringvej 37 • 2605 Brøndby
Telefon: 4344 4200 • Telefax 4344 4202 • e-mail: pt@proterapi.dk • www.proterapi.dk

Kunne du tænke dig at lære de mest effektfulde og evidensbaserede mobiliserings- og manipulationsteknikker? Hvad vil det betyde for dig når du kan hjælpe dine patienter endnu bedre og at det samtidigt er sjovt og let at lave manuelbehandling?

Mobilisering og manipulation af skulder – albue - hånd

Med fokus på skulderbæltet, albuen og hånden, vil kursisten lære at undersøge regionerne, og behandle dem med simple og effektive manipulationer samt andre manuelle teknikker. Der vil være cases i supraspinatus syndrom, rotatorcuff syndrom, carpal tunnel syndrom, tennisalbue, museskader, dysfunktioner i skulderleddet, ac-leddet, sc-leddet, scapula, albueled, håndled, håndrodknogler samt frossen skulder, bursitter og tendinitter.

Værdien ved at deltage på kurset er at du får et super effektivt værktøj der kan kombineres med dine andre teknikker, samt en god forudsætning for at træningsterapi bliver mere optimal.

Tid/Sted (1 dags kursus)

Lørdag den 02.02.13. 9-16 på i Århus på Park Alleens Fysioterapi eller

Søndag den 03.02.13. kl. 9-16 på fysioterapeutskolen i København

Undervisere:

Uffe Stadager, fysioterapeut og osteopat D.O

Jesper Bergstrøm, fysioterapeut og osteopat D.O

Investering:

Kun 1500 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)

Tilmelding:

Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (klik på manuelle moduler for fysioterapeuter)

Kunne du tænke dig at lære at bruge de mest effektfulde og evidensbaserede mobiliserings og manipulationsteknikker? Hvad vil det betyde for dig når du kan hjælpe dine patienter endnu bedre og at det samtidigt er sjovt og let at lave manuelbehandling?

Mobilisering og manipulation af Hofte - Knæ - Fod

Med fokus på hoften, knæet og foden vil kursisten lære at undersøge regionerne, og behandle dem med simple og effektive manipulationer og mobiliseringsteknikker. Der vil være cases i sportsskader, hoftearthrose, bursitis, meniskproblemer, ligamentsmerter, fejlstilling i knæet, caput fibula låsning, ankel distorsion, achilles problemer, låsning af fodrodens led samt tærerne. Derudover vil du få indblik i de biomekaniske kæder relateret til de omkringliggende regioner.

Værdien ved at deltage på kurset er at du får et super effektivt værktøj der kan kombineres med dine andre teknikker, samt en god forudsætning for at træningsterapi bliver mere optimal.

Tid/Sted

Lørdag d. 12.01.13. 9-16 Ved Park Alleens Fysioterapi, Park Allé 7, Århus eller

Søndag d. 13.01.13. kl. 9-16 på fysioterapeutskolen i København

Undervisere:

Uffe Stadager, fysioterapeut og osteopat D.O

Jesper Bergstrøm, fysioterapeut og osteopat D.O

Investering:

1.500 kr. (prisen er incl. frokost, kaffe/the og kompendium.)

Tilmelding:

Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (klik på manuelle moduler for fysioterapeuter).

Functional Medicine - next generation af behandling af smerter og inflammation i bevægeapparatet.

Kursus for dig der vil have mere succes med din behandling og tilgangen til dine patienter. Smerter og lidelser i bevægeapparatet kan være svære at have med at gøre, med det resultat at behandlingen med fysioterapi ikke altid virker så godt eller hurtigt, som den faktisk kan.

Functional Medicine er baseret på den nyeste viden, hvor der bliver kigget på de sammenhænge der er mellem ernæring, inflammation og muskuloskeletale problemer. Functional Medicine er en ny tilgang til at evaluere og behandle patienter, hvor man arbejder med hele patienten og derfor tilpasser behandlingen bedre til den enkelte. Fremfor at se på patienten som kun værende en diagnose eller blot at se på patientens problemer isoleret set, ser man på patienten som helhed og behandler både diagnoser og de underliggende faktorer, der over tid har skabt problemet. Dette er det unikke ved Functional Medicine, der er en meget metodisk tilgang til at undersøge og evaluere hele patienten, for derefter at behandle effektivt og målrettet. På dette kursus lærer du at se på ernæring, fordøjelsen, immunfunktionen og inflammation, deres relation til det fysiske legeme og deres samspil samt patientens samlede livsbillede og helbreds niveau.

På kurset får du nogle konkrete og simple værktøjer du med stor effekt, let kan anvende som supplement til din nuværende behandling og få større tilfredshed fra dig selv og dine patienter. Kurset varer i to dage. Underviserne vil være Umahro Cadogan, ernæringseksperter, kok og forfatter samt adjungeret professor i ernæring

og Functional Medicine og Martin Lund Rasmussen, fysioterapeut og master i akupunktur samt certificeret i Functional Medicine.

Hvad du lærer:

- Hvordan den inflammatoriske process fungerer og forløber
- Hvilke faktorer der påvirker inflammation
- Hvornår inflammation også er gavnligt
- Hvordan inflammation kontrolleres uden at hæmme helingsprocessen
- Hvordan kosten kan ændres, så den bliver anti-inflammatorisk og derved kan understøtte fysioterapeutisk behandling af smerter, skader og irritationstilstande
- Hvornår der er en rationel grund til at give større doser næringsstoffer eller fyto-kemikalier som kosttilskud for at understøtte behandlingen

Dato og sted:

12.-13. januar fra 9-16 på Fysioterapeutskolen i København, Sigurdsgade 24 Kbh. N

Investeringen er 3.200 kr. for begge dage inkl. frokost, kaffe og the samt undervisningsmateriale.

Tilmelding:

Online booking samt mere information om kurser på vores hjemmeside www.correctionacademy.dk (klik på manuelle moduler for fysioterapeuter).

Vendlet søger nye medarbejdere

Vil du være en del af en succs? Vil du være med til at forbedre hverdagen i plejesektoren? Er du fagligt velfunderet, dygtig og engageret? Så er du måske én af vores nye kollegaer.

Vi producerer og sælger et unikt produkt, VENDLET - verdens eneste elektriske vendelagen - som tilbyder unikke fordele for patienter, personale og ledelse. Vores kunder er den kommunale hjemmepleje, plejehjem, institutioner og sygehuse mv.

Vendlet er et mindre firma i vækst. Vi har en uformel omgangstone og ligger stor vægt på teamwork – alt sammen med henblik på at give vores kunder den bedst mulige service. Se mere på vores hjemmeside.

Salgskonsulent til Fyn og Sydlig Jylland

Dine opgaver spænder vidt. Du får den fulde kontakt til kunderne lige fra det opsøgende salg til montering, undervisning, efterfølgende service-ring og serviceeftersyn. Vi har allerede gode kunder i området, men potentialet er langt større. Du skal derfor aktivt opsøge nye kunder, lave aftaler om demonstrationer og undervisning m.v. og derved udvide kundeporteføljen.

Du arbejder selvstændigt ud fra eget hjem og kan selv planlægge din dag. Vi ligger vægt på faglighed, hvorfor du er fysioterapeut, ergoterapeut, sygeplejerske, SOSU, forflytningsvejleder eller har anden relevant branchekendskab. Du er fortrolig med Office pakken og gerne Navision.

Som person er du troværdig, positiv og udadvendt. Du kommer let i dialog med andre mennesker og er god til at lytte. Derudover er du energisk, arbejdsom og fleksibel. Du har en god fysik og er ikke bange for at bruge hænderne.

Du tilbydes ordentlige forhold med varebil, pc, telefon, pensionsordning og et godt kollegialt miljø.

Ønsker du yderligere oplysninger om stillingen, er du velkommen til at kontakte Claus Lykke, tlf. 4041 4141, eller Peter Maindal, tlf. 2134 1000.

Faglig koordinator / Cand.scient.san

Dine opgaver handler bredt set om at understøtte og udbygge fagligheden i organisationen. Vendlet vil være specialisterne i alle forhold omkring håndteringen af sengeliggende. Du skal således søge efter relevante studier, litteratur og hjælpe med den kliniske dokumentation. Du skal medvirke til at opbygge studier eller lignende sammen med relevante samarbejdspartnere samt udarbejde artikler, vejledninger og anbefalinger mv. Du skal også være klar til at give præsentationer ved konferencer i såvel Danmark som i udlandet. Endelig skal du kunne sammenfatte det hele i et sundhedsøkonomisk perspektiv og ud fra dette synspunkt forstå at perspektivere diverse problemstillinger.

Du arbejder selvstændigt og kan selv tilrettelægge dine arbejdsopgaver, men fungerer også godt i teamwork. Da der er tale om en stilling med særdeles stort fokus på faglighed er du uddannet fysioterapeut, ergoterapeut eller sygeplejerske med en overbygning som sundhedsfaglig kandidat eller tilsvarende. Du arbejder struktureret og formår at holde mange bolde i luften.

Som person har du glimt i øjet, er troværdig, positiv og kommunikativ. Du har en analytisk tilgang til opgaver og informationer og forstår at omsætte fagligt vanskeligt materiale til noget, som forstås bredt og derved bliver operationelt. Du er udadvendt og finder det spændende at undervise og fremlægge. Du har en fleksibel indstilling og vil kunne deltage i rejseaktivitet i mindre omfang.

Du tilbydes ordentlige forhold med pc, telefon, pensionsordning og et godt kollegialt miljø.

Ønsker du yderligere oplysninger, er du velkommen til at kontakte Peter Maindal, tlf. 2134 1000.

For begge stillinger gælder, at vi gerne ser, at du kan starte den 1. marts 2013.
Ansøgninger sendes til: ansog@vendlet.dk / **Ansøgningsfrist: 7. januar 2013 kl. 13:00.**

Al henvendelse til: Danske Fysioterapeuter, Nørregade 90, 1358 København K. Tlf.: 33 41 46 20

wolturnus

In partnership with:

**ottobock.
LECKEY**

Nye innovative produkter til børn, unge og voksne

Vores mål er at levere praktiske og funktionelle hjælpemidler, der giver den enkelte størst mulig frihed til at tage del i livet. Vi er derfor stolte over at kunne tilbyde et bredt udvalg af standardprodukter og specialløsninger i form af kørestole, el-kørestole, klapvogne, siddesystemer, ståstøtter, stel til sædesystemer og rollatorer af eget fabrikat samt fra tyske Ottobock og engelske Leckey.

Kimba Neo

Brugervenlig klapvogn med blød polstring til det aktive liv

For stabil siddeposition og optimal støtte. Mange indstillingsmuligheder, inkl. indstillelig affjedring. Med aftageligt og vendbart sæde.

KIT Siddesystem

Til teenagere og voksne med komplekse behov

Modulopbygget med asymmetrisk indstillelig sædedybde og multijusterbare rygdele, benstøtter og fodplader samt velpolstrede hynder.

Formstøbte sæder

Til de mest udfordrende siddestillingsproblemer

I samarbejde med bruger, terapeut og pårørende opbygger vores erfarne bandagist den funktionelle siddestilling, der danner grundlag for fremstillingen af det endeligt udformede sæde.

Vil du vide mere?

Kontakt os på tlf. 96 71 71 70 eller bestil vores produktkatalog ved at maile til info@wolturnus.dk.

Wolturnus A/S
www.wolturnus.dk

